

Eva-Maria Holmberg

Suunnittelijan motiivia ja sanomaa etsimässä

Muotielokuva vaatetussuunnittelijan ilmaisuvälineenä

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Muotoilija AMK

Vaatetussuunnittelu

Opinnäytetyö

15.9.2016

<p>Tekijä Otsikko</p> <p>Sivumäärä Aika</p>	<p>Eva-Maria Holmberg Suunnittelijan motiivia ja sanomaa etsimässä – Muotielokuva vaatetussuunnittelijan ilmaisuvälineenä</p> <p>48 sivua 15.9.2016</p>
<p>Tutkinto</p>	<p>Muotoilija AMK</p>
<p>Koulutusohjelma</p>	<p>Muotoilun koulutusohjelma</p>
<p>Suuntautumisvaihtoehto</p>	<p>Vaatetussuunnittelu</p>
<p>Ohjaajat</p>	<p>Taiteen tohtori Leena Juntunen Taiteen maisteri Marja Amgwerd</p>
<p>Opinnäytetyön aiheena on suunnittelijan identiteetin, motiivin ja sanoman määrittely, sekä niiden kautta tarinan löytäminen muotielokuvaa varten. Lisäksi työssä käsitellään fashion film -tyylilajia; sen olemusta ja käyttöä muodin alalla.</p> <p>Muotielokuvan suunnittelutyön myötä syntyi suunnitelma elokuvan narratiivia ja puvustusta varten, mutta myös kirjoittajan kehittämä niin kutsuttu luovan työn prosessikuvio.</p> <p>Luovan työn prosessikuvion osatekijät ovat suunnittelijaidentiteetti, motiivi, sanoma, väline ja teos. Suunnittelutyön myötä suunnittelijalle kävi ilmi näiden elementtien syy- ja seuraussuhteet, josta syystä opinnäytetyön rakenne ja viitekehys perustuvat niihin.</p> <p>Suunnittelutyöstä ja opinnäytetyön kirjoittamisesta kehkeytyi hyvin syvällinen elämäntapamuutosta tukeva prosessi, jonka ansiosta kirjoittaja määritti uuden suunnittelijaidentiteettinsä, löysi sisäiset motiivinsa, ideoi elämäntarinastaan kertovan muotielokuvan sekä visioi siihen soveltuvan puvustuksen. Työn kautta suunnittelija oppi suunnitteluprosessin tärkeyden luovassa työssä ja löysi motiivin jatkuvalla kirjoittamiselle sekä terapeutin taiteen luomiselle.</p>	
<p>Avainsanat</p>	<p>Suunnittelijaidentiteetti, motiivi, sanoma, tarinankerronta, muotielokuva, taiteellinen ilmaisu, puvustussuunnittelu</p>

Author Title	Eva-Maria Holmberg Designer's Search for the Motive and Message – Fashion Film as a Creative Outlet for Fashion Designers
Number of Pages Date	48 pages 15 th of September 2016
Degree	Bachelor of Culture and Arts
Degree Program	Design
Specialisation option	Clothing Design
Instructors	Leena Juntunen, Doctor of Arts Marja Amgwerd, Master of Arts
<p>The subject of this thesis is the designer's search for the identity, motive and message, through which she sought to find the storyline for her fashion film. In addition, the work discusses the fashion film genre; its essence and use in the fashion industry.</p> <p>The design work gave birth to the narrative and the plan for the costumes of the fashion film, but also produced a figure that shows the process of any creative work.</p> <p>This process figure of creative work encompasses the designer's identity, motive, message, tools and the piece of work. The designer identified the causal connection between these factors through the design work and, therefore, the thesis is constructed on the basis of them.</p> <p>The design work and the writing of this thesis became a profound process that contributed to a lifestyle change. The writer redefined her designer identity and found her intrinsic motives. She also planned the fashion film, which tells her lifestory and came up with visions for the costumes. Through this work, the designer learned the importance of the design process in creative work and she found the motive for continued writing on the subject and the motive for creating therapeutic art.</p>	
Keywords	Designer identity, motive, message, narrative, fashion film, artistic expression, costume design

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Tehtävänmäärittely	2
1.2	Yhteistyökumppani	2
1.3	Tutkimusmenetelmät ja -aineisto	3
1.4	Viitekehys	4
2	Suunnittelijaidentiteetti	7
2.1	Suunnittelijaidentiteetin määrittely	7
2.2	Kirjoittajan lähtökohta ja suunnittelijaidentiteetin määrittely	9
3	Motiivi	15
3.1	Motiivin synty	15
3.2	Kirjoittajan motiivit ja niiden synty	19
4	Sanoma	24
4.1	Oman muotielokuvan tarinan synty ja narratiivi	24
4.2	Puvustus tarinan välittäjänä	27
5	Väline	31
5.1	Fashion Film -genre	31
5.2	Miksi muotielokuva?	37
6	Teos	38
6.1	Muotielokuva	38
6.2	Puvustus	39
7	Prosessin jälkeiset ajatukset	43
	Lähteet	45
	Kuvalähteet	47

1 Johdanto

Tämän opinnäytetyön aiheena on vaatetussuunnittelijan muotielokuvan projektisuunnitelma ja sen syntytarina. Itse projektin toteutus on jätetty tämän kirjallisen työn ulkopuolelle.

Lähtökohtana opinnäytetyöni aiheen valinnalle on toiminut kiinnostukseni vaatetusalan taiteellisempiin ja luovempiin ilmaisumuotoihin kuten teatteri-, elokuva- ja esiintymispuvustukseen. Haluan luoda taidetta enkä niinkään vaatteita.

Ajatuksena on ollut suunnitella lopputuote, jossa yhdistyy puvustus, musiikki, lavastus ja tarina. Tarkoituksena on antaa katseluelämys, joka herättää ajatuksia ja tunteita. Samanaikaisesti haluan esittää omaa osaamistani mahdollisimman laajasti, sillä koen, että taiteelliset lahjani yltyvät pitkälle yli vaatetussuunnittelun rajojen. Vaihtoehtoni olisivat voineet olla esimerkiksi jonkin näytelmän puvustuksen suunnittelu tai taiteellisen muotinäytöksen suunnittelu. Koin nämä kuitenkin liian rajoittaviksi tai liian työläiksi yhden henkilön toteutettaviksi. Lähtökohtanani oli suunnitella jotakin, joka ei jää vain suunnitteluvaiheeseen, vaan oikeasti toteutetaan lähitulevaisuudessa. Tärkeää oli löytää projekti, jossa pystyin toteuttamaan itseäni mahdollisimman vähin rajoittein.

Puvustusta korostava lyhytelokuva tuo mahdollisuuksia, joita näytelmät tai muotinäytökset eivät anna. Opinnäytetyön aiheeksi valikoitui täten muotielokuva, englanniksi Fashion Film. Muotielokuvan suunnittelu tuntui itselleni mielekkäältä ja sopivan haastavalta tehtävältä. Oman elokuvan suunnitteluun sisältyy paitsi tarinan tai sanoman ideointia muun muassa puvustuksen, maskeerauksen, stailauksen, taustojen ja kuvaustyylin suunnittelua. Lyhytelokuvan teko mahdollistaa taiteilijan itsensä toteuttamista hyvin monipuolisella tavalla.

Opinnäytetyö sisältää runsaasti omaa pohdintaa ja omia oivalluksiani. Olen pohjimmiltani utelias, kaiken kyseenalaistava persoona, joka on aina kokenut itsenäisen pohdiskelun tärkeäksi. Haluan itse oivaltaa asioita, enkä automaattisesti hyväksyä valmiiksi pureskeltuja teorioita. Ohjausta tarvitaan myös, jotta löytää oikealle polulle, mutta sen polun on oltava oma.

Tämä opinnäytetyö on tarkoitettu muotoilun- ja taiteenopiskelijoille, sekä kenelle tahansa, joka kamppailee luovuus-, identiteetti-, merkitys- ja motiivikysymysten kanssa.

1.1 Tehtävänmäärittely

Muotivideon suunnittelu sisältää paljon elementtejä, joista tärkein on väistämättä tarina tai sanoma. Tämä pätee kaikkiin elokuvakerronnallisiin medioihin, oli sitten kyseessä mainos, musiikkivideo, lyhytelokuva tai muotivideo. Ilman sanomaa tuotteesta puuttuu perusta ja punainen lanka. Tärkein tehtävä on luonnollisesti siis ideoida toimiva ja kiinnostava tarina, jonka sanoman kokee tärkeäksi ja esiintuomisen arvoiseksi. Kun tarina on selkeä, on siten myös helpompaa suunnitella sen ympärille kaikki elementit, jotka tuovat tarinan eloon. Muotielokuvaa varten on suunniteltava puvustus, maskeeraus, lavastus, kuvaustyyli, kuvakäsikirjoitus, äänet, musiikki sekä valittava sopivat näyttelijät että kuvauskohteet.

Suunnitteluprosessin alussa kävi nopeasti ilmi, että pelkkä hyvän tarinan keksiminen ei riitä. Tarinan tai sanoman takana voi nimittäin olla hyvinkin syvällisiä pohdintoja, motiiveja ja kokonainen ihmisidentiteetti. Mielipiteeni on, että mitä enemmän tarinan taustalla on syvyyttä ja aitoutta, sitä suurempi voima tarinalla voi olla. Keksimällä siis oma tarina tai sanoma, jonka haluaa kertoa maailmalle, on väistämättä myös pohdittava omia syviä motiiveja. Ja motiivien pohdinta taas vie auttamatta myös suunnittelijaidentiteetin pohdintaan. Koen, että näitä ei voi sivuuttaa tässä työssä. Muotivideon perustana toimii tarina, tarinan perustana motiivi ja motiivin perustana oma suunnittelijaidentiteetti.

Muotivideon suunnittelun tueksi perehdyn myös pintapuolisesti Fashion Film -genreen, sen historiaan, nykytilaan ja alan tunnetuimpiin toimijoihin.

1.2 Yhteistyökumppani

Itselläni ei ole aikaisempaa kokemusta videoiden tai elokuvien tuottamisesta, joten oli tärkeää löytää yhteistyökumppani, joka hyötyisi opinnäytetyöstäni ja jonka avustuksella pystyisin toteuttamaan muotielokuvan. Yhteistyökumppaniksi valikoitui raaseporilainen tuotantoyhtiö New Land Pictures.

Tuotantoyhtiö New Land Pictures on kuuden henkilön osakeyhtiö, jonka toiminta alkoi jo vuonna 2009, mutta virallinen perustaminen tapahtui syksyllä 2014. Tuotantoja on tähän mennessä yli kolmekymmentä, ja ne koostuvat muun muassa musiikkivideoista, mainoksista, pr-videoista ja yhdestä lyhytelokuvasta. Tuotantoyhtiö ei ole aikaisemmin tuottanut muotielokuvia, joten kirjallisen opinnäytetyöni on tarkoitus avata heille Fashi-

on Film -genreä, sen olemusta ja mahdollisuuksia. Lopputuotteen on tarkoitus toimia paitsi minun, myös tuotantoyhtiön ammatillisena markkinointivälineenä. Yritys ei myöskään ole aikaisemmin käyttänyt tuotantojen puvustuksissa ulkopuolista apua tai alan ammattilaisia, joten tuleva yhteistyö on molemmin puolin toivottavaa ja avaa mahdollisuuden myös jatkuvampaan yhteistyöhön. Tavoitteena on luonnollisesti ideoida, sekä vaatedussuunnittelijan että tuotantoyhtiön kannalta, mahdollisimman toimiva ja puhutteleva muotielokuva. Musiikkivideon teko asiakastyönä ei olisi ollut mahdollista opinnäytetyön pitkän aikataulun takia. Se ei myöskään olisi antanut suunnittelijalle eikä tuotantoyhtiölle samanlaisia vapauksia, mitä itsenäinen muotielokuvaprojekti mahdollistaa.

1.3 Tutkimusmenetelmät ja -aineisto

Tämä opinnäytetyö on empiriaan pohjautuva laadullinen tutkimus. Aineistoihin lukeutuvat muun muassa tutkija Marketa Uhlirovan vuonna 2013 kirjoittama tutkielma ”The fashion film effect” sekä Huffington Postissa vuonna 2011 julkaistu artikkeli, jossa haastateltavana on Diane Pernet, maailmankuulu muotikriitikko ja historian ensimmäisen fashion film -festivaalin perustaja. Opinnäytetyön painopiste ei kuitenkaan ole näissä tutkimus- ja teoriaosuuksissa.

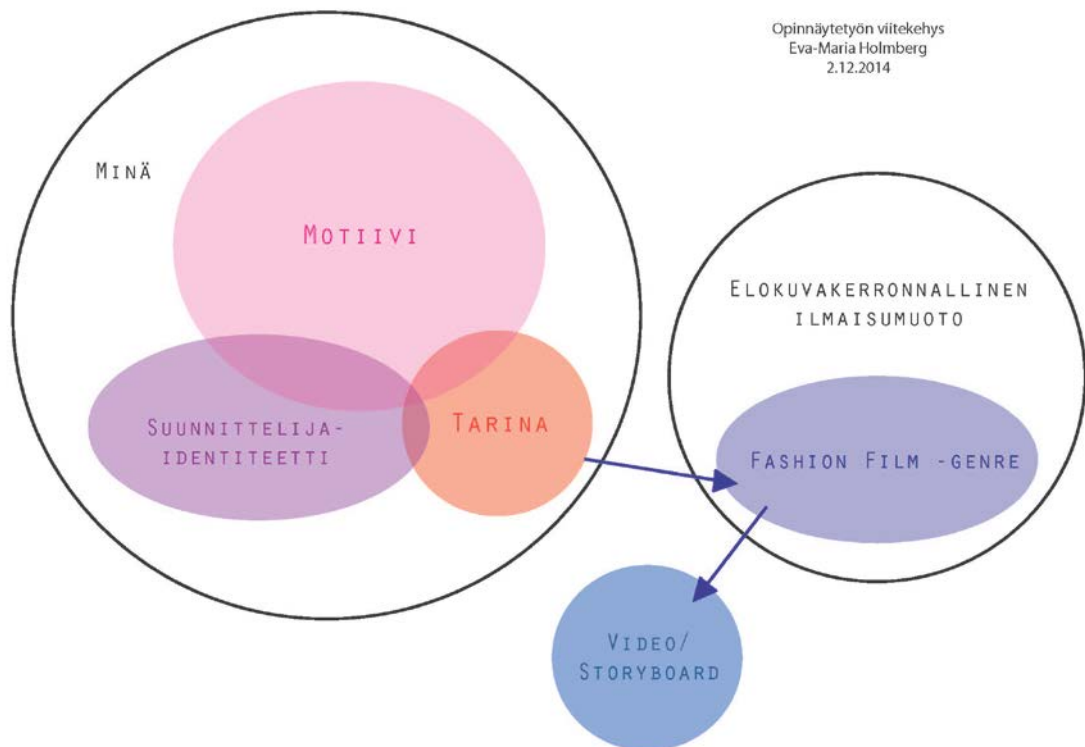
Opinnäytetyön suurin painoarvo on suunnitteluprosessin sekä identiteetti- ja motiivipohdintojen keskinäisessä vuorovaikutuksessa. Tästä näkökulmasta katsottuna tärkeimpinä aineistoina ovat toimineet esimerkiksi spirituaalisten johtajien Deepak Chopran sekä Teal Swanin elämäntaitoa käsittelevät kirjat. Suunnittelun taiteellisena inspiraationlähteenä on vuorostaan toiminut vaatedussuunnittelija Iris van Herpenin edistyneet taidevaatteet.

Käytän työssä jossain määrin fenomenologista tutkimusstrategiaa. Jyväskylän yliopiston eri tutkimusstrategioita esittelevän sivuston mukaan ”fenomenologisessa tutkimusstrategiassa korostetaan tutkijan kokemusta, aistihavaintoja ja niihin perustuvaa ymmärryksen muodostumista tutkimuskohteesta”. Toisin sanoen, tutkimuskohteena ei ole pelkästään Fashion Film -genre ja muotivideot vaan myös suunnitteluprosessi ja sitä tekevä henkilö, vaatedussuunnittelija itse sekä ne tulokset, joita suunnitteluprosessi synnyttää. (Jyväskylän yliopisto 2015.) Aineistojen tutkiminen ja muotielokuvan suunnittelu tapahtuvat kutakuinkin limittäin.

1.4 Viitekehys

Kuten suunnitteluprosesseissa yleensä, niin myös tässä työssä aihe ja viitekehys muutuivat työn edetessä. Alun perin tarkoitukseni oli keskittyä huomattavasti enemmän Fashion Film -genreen, mutta tietolähteiden vähäinen määrä aiheesta pakotti muuttamaan suunnitelmia. Seuraava ajatus oli sisällyttää työhön myös puvustuksen valmistusprosessia, mikä olisi tehnyt työstä hyvin toiminnallisen, mutta muotivideon ideointiprosessin syvennettyä eksistentiaalisiin kysymyksiin asti, sai tämäkin ajatus väistyä. Puvustuksen yksityiskohtaisempaa suunnittelua ja valmistusprosessia ei siis ole sisällytetty tähän työhön, jolloin myös videon kuvaaminen ja jälkituotanto jäävät kirjallisen työn ulkopuolelle.

Alla on esitettyä kuvio (kuvio 1) ensimmäisestä viitekehyksestä, jossa painotus oli huomattavasti suurempi Fashion Film -genren tutkimisessa ja elokuvateoriassa, kuin mitä lopullisessa työssä on.

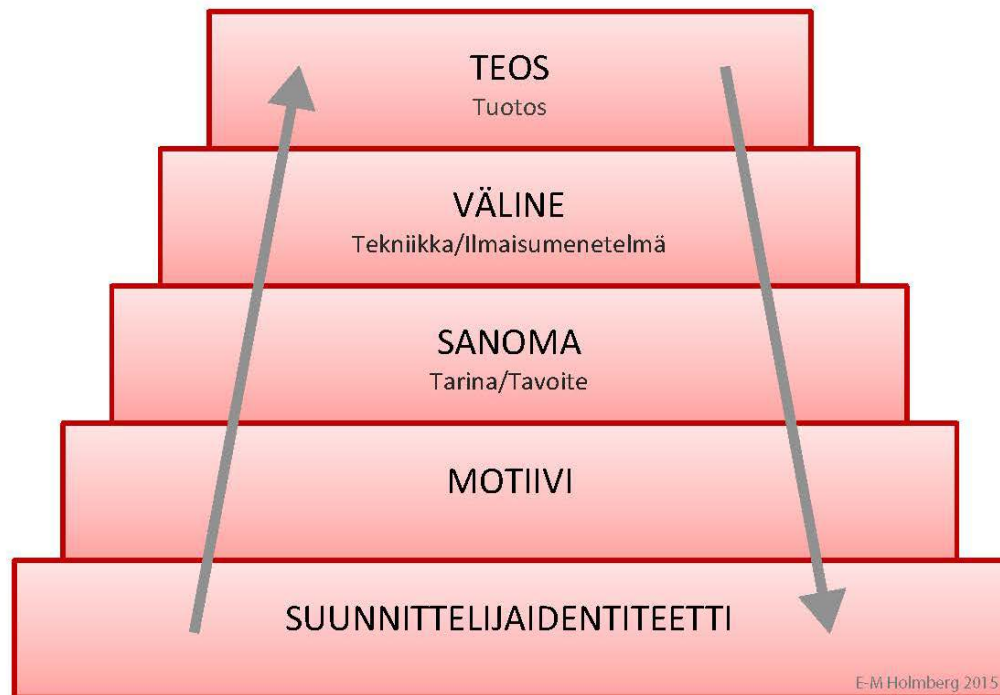

Kuvio 1. Ensimmäinen versio viitekehyksestä.

Ensimmäisen viitekehysten pohjalta kehittyi työn lopullinen viitekehys. Työn edetessä nousi halu antaa yhä enemmän painoarvoa ja tilaa kehittämistehtävälle, eikä niinkään

keskittyä historiaan tai elokuvateoriaan. Sen sijaan, että olisin tutkinut tarkkaan Fashion Film -genren olemusta ja mitä elokuvakerronnallisia keinoja käyttää minkäkin asian ilmaisuun, niin työstä tuli pikemminkin dokumentointi oman taiteilijaidentiteetin synnystä, oman sanoman synnystä ja oman elokuvan tarinan synnystä. Opinnäytetyöni on prosessinkuvaus ja tämä ilmenee mielestäni hyvin lopullisesta viitekehuksesta, jota voisi kutsua myös luovan työn pyramidiksi tai prosessikuvioksi (kuvio 2).

Kuvio 2. Lopullinen viitekehys tai luovan työn prosessikuvio.

Opinnäytetyön rakenne perustuu viitekehukseen tai prosessikuviin. Jokainen pyramidin rakennuselementti on saanut työssä oman lukunsa. Johdantoluvun ja loppupäätelmäluvun lisäksi työssä on siis viisi lukua, jotka etenevät suunnittelijaidentiteetistä teokseen. Todellisuudessa luomisprosessi ei kuitenkaan välttämättä kulje tässä järjestyksessä, kuten kuvion molempiin suuntiin kulkevat nuolet osoittavat. Mutta se, miten ja missä järjestyksessä mikäkin osa kehittyy, ei ole tärkeää. Prosessin tarkkaa lopputulosta tai sen kulkua ei voi tietää ennen kuin on käynyt sen läpi ja oleellisinta on se, että kaikki elementit on rakennettu vahvoiksi.

Ilman oman identiteetin määrittelyä ei voi löytää aitoa motiivia. Ilman aitoa motiivia ei voi löytää omaa tehtävää, agenda, sanomaa tai tarinaa. Ilman tarinaa ei voi olla ideaa teoksesta eikä sen toteuttamiseksi tarvittavasta välineestä tai tekniikasta. Mutta järjes-

tys, missä nämä tekijät ilmaantuvat, voi vaihdella. Ensin voi saada päähänsä vahvan vision jostakin teoksesta, mutta jonka motiivia esimerkiksi ei vielä tiedosta – se on tullut alitajunnasta. Onnistunut teos ei kuitenkaan voi syntyä ennen kuin kaikki prosessin osat ovat selvillä ja määritettynä, sillä jokaista osatekijää kannattelee sen alla oleva tai olevat tekijät. Hyvä ja onnistunut teos tai tuotos edellyttää siis kaikkien elementtien vahvaa olemassaoloa.

Oman muotielokuvan suunnitteluprosessi käynnistyi tietyllä tavalla nurinpäin; ensin sain idean lopputuotteesta, minkä jälkeen prosessissa oli mentävä ikään kuin taaksepäin prosessin ytimeen. Menemällä syvemmälle ja rakentamalla kaikki elementit vahvoiksi ja kirkkaiksi, saadaan työhön vahva perusta, joka mahdollistaa aidosti merkityksellisen tuotoksen synnyn. Tekemällä tämän perusteellisen taustatyön johtaa siihen, että myös itse prosessi antaa tekijälleen, eikä pelkästään tuotos. Tämä on mielestäni todellisen taideteoksen määritelmä.

2 Suunnittelijaidentiteetti

Suunnittelijaidentiteetillä tarkoitan sitä, mikä on henkilön suunnittelutyön kannalta ratkaiseva ydinarvomaailma ja elämäkatsomus. Arvot muokkaavat suunnittelijan motiiveja, mieltymyksiä, kauneusihanteita, mitä töitä hän ottaa vastaan ja myös esimerkiksi suunnittelijan käyttämää muotokieltä. Suunnittelijaidentiteetti on suunnittelutyön yksi tärkeimmistä rakennuselementeistä. Sen perustalle rakentuu kaikki muu. Jos sitä ei ole määritetty selkeästi, on vaikea löytää motiivia, sanomaa ja tarkoitusperää millekään tekemiselle.

Koska tämä on muotoilun alan opinnäytetyö, käytän otsikossa sanaa suunnittelijaidentiteetti, mutta yhtä hyvin voisi puhua myös taiteilijaidentiteetistä tai kokonaisvaltaisesta identiteetistä. Työn viitekehystenä käytettyä prosessikuviota pystyy siis soveltamaan muihinkin elämän osa-alueisiin kuin pelkästään luoviin suunnitteluprosesseihin.

2.1 Suunnittelijaidentiteetin määrittely

Suunnittelijaidentiteetin määrittely ei aina ole helppoa. Väittäisin, että kaikki muotoilun alan opiskelijat ovat eriasteisia taiteilijoita. He ovat luovia ihmisiä. Näen taiteilijat ja luovat ihmiset tietynlaisina filosofeina, sillä he joutuvat tekemään todella paljon ajatustyötä teoksiensa eteen. Luova työ voi herättää paljon kiperiä kysymyksiä, kuten seuraavat esimerkit osoittavat:

- Miksi ylipäänsä luoda mitään ja mistä juurtaa vahva ilmaisun ja luomisen tarve?
- Miten löytää tarkoitus luomistyölleen ja näin lopulta itselleen?
- Miten taiteilijana perustella itselleen ja yhteiskunnalle tuon luovan työn ja tuotoksen tarpeellisuus?
- Mikä määrittää työn onnistumisen?
- Onko onnistuminen ainoastaan riippuvainen siitä, josko muut ihmiset tai yhteiskunta hyväksyy ja osoittaa arvostusta työtä kohtaan?
- Onko onnistuminen riippuvainen siitä, miten paljon tuotetta myydään ja paljonko sillä pystyy ansaitsemaan?
- Onko järkevämpää suunnitella arkisia käyttöesineitä kuin luoda taidetta?
- Miksi taiteen luominen olisi vähempiarvoista tai päinvastoin?
- Mitä ylipäätään voi luokitella taiteeksi?
- Ja ketä voi kutsua taiteilijaksi, ketä ei?

Koulussa saamme useimmiten valmiita tehtäviä, joten motiivia kaiken tekemiselle ei välttämättä tarvitse pohtia. Jos motiivia ei tarvitse määrittää, ei välttämättä tule määriteltä tarkkaa suunnittelijaidentiteettiäkään. Luomisprosessi on hyvin erilainen kun yhtäkkiä onkin ”vapaat kädet” ja on itse määriteltävä tehtävänsä. Väistämättä eteen tulee kysymys: Miksi tehdä juuri jotakin tiettyä? Tässä tilanteessa motiivin asema korostuu äärimmilleen. Ja motiivin tärkeyttä ei voi painottaa liikaa. Mutta jotta voi määrittää motiivinsa on määriteltävä suunnittelijaidentiteettinsä. On päätettävä kuka on, jotta voi ymmärtää, mitä tämän henkilön tulisi tehdä. Kuten vanha sananlasku sanoo: ”Laiva ilman miehistöä ja määränpäättä ei koskaan löydä satamaan”. Oma tulkintani on se, että minä olen itse laiva ja kapteeni on se identiteetti, jonka olen itselleni luonut ja valinnut. Sillä siis on merkitystä, kenet valitsemme ohjaamaan laivaa, mitä tämä hahmo haluaa ja haluaako ylipäätään mitään.

Opinnäytetyön ja lopputyömalliston teko on mielestäni koulutuksessamme ensimmäinen aito mahdollisuus oman suunnittelijaidentiteetin määrittelyyn. Opiskelun alussa opiskelijoiden on opittava määrittämään tai löytämään oma vaatetussuunnittelijaidentiteetti, mutta opiskelun loppupuolella, ja viimeistään astuessa työelämään, on mentävä syvemmälle ja määritettävä suunnittelijaidentiteetti ja kokonaisvaltainen identiteetti. Muuten on vaikea päättää tarkalleen, mitä valmistumisen jälkeen tulisi ryhtyä tekemään ja miksi. Vaatetussuunnittelijaidentiteetti tai suunnittelijaidentiteetti jää epämääräiseksi ja heikoksi, jos sen perustana ei ole vahvaa ja tarkkaan määriteltä kokonaisvaltaista identiteettiä. Olisimme tuomittuja vain ajelehtimaan elämässä, kuten laiva avomerellä, ilman vankkumatonta kapteenia ja tarkkaa päämäärää.

Kun tehtävä on vapaa, on siis päätettävä, minkälainen suunnittelija, taiteilija ja ihminen haluaa olla. Tämä pätee elämään yleiselläkin tasolla. Olemme länsimaalaisina yleisesti ottaen hyvin vapaita tekemään lähestulkoon mitä vain. Mahdollisuuksia ja valinnanvara löytyy. Vahva identiteetti syntyy harkituista valinnoista ja ennen kaikkea arvoista. Jotkin arvot ovat perittyjä, kuten kulttuurisidonnaiset arvot, joten on syytä olla valpas ja rehellinen itselleen siitä, mitkä arvot ovat oikeasti omia ja mitkä omaksuttuja. Laivan kapteenimme, identiteettimme, on suureksi osaksi meille valmiiksi annettu, mutta se ei missään nimessä ole kiinteä. Meillä itsellämme on valta muokata se mieleisemmeksemme ja siinä työssä on tärkeää jättää muiden mielipiteet ulkopuolelle. Millään tapahtumalla, olosuhteella, yhteiskunnalla eikä kenelläkään muulla ihmisellä ole sanomista siihen, keneksi itsesi määrittelet ihmisenä ja suunnittelijana. Todellisuudessa vain sinä itse olet itsesi suurin este ja rajoittaja.

2.2 Kirjoittajan lähtökohta ja suunnittelijaidentiteetin määrittely

Koska en näe itseäni pelkästään vaatetussuunnittelijana, vaan ennemminkin taiteilijana, olen tämän vapaan tehtävän myötä ryhtynyt määrittämään ja pyrkinyt löytämään omaa taiteilijaidentiteettiä ja kokonaisvaltaista identiteettiä. Tätä kautta olen halunnut löytää motiivin, eli syyn luomistyölleni. Tämän opinnäytetyön kirjoittamisesta ja muotielokuvan suunnittelusta kehkeytyi siten hyvin henkilökohtainen ja syvälinen matka itseilmaisuuksiin, minuuteen ja perimmäiseen olemassaolon tarkoitukseen. Aiheita, joiden kanssa varmasti kaikki luovat ihmiset ja taiteilijat kamppailevat jossakin vaiheessa uraansa – jotkut koko elämänsä.

Tarinan ideointi muotielokuvaa varten käynnisti melko mullistavan ketjureaktion. Projektin aikana aloitin tietoisien elämäntapamuutoksen. Olin tullut siihen pisteeseen elämässäni, jossa totesin, että olin yksinkertaisesti kärsinyt tarpeeksi. Tiesin sisimmässäni, että jos en tee muutosta elämäntavoissani ja ajatusmalleissani, en tule todennäköisesti koskaan saamaan tehtyä minkäänlaista opinnäytetyötä, puhumattakaan onnen, merkityksen, suunnan ja harmonian löytämisestä elämäni.

Elämässäni vallinnut epäharmonia oli monen asian summa. En ensinnäkään ollut perillä siitä, kuka oikeasti olen tai kuka haluan olla. En myöskään uskonut, että voisin muuttaa itseäni. Olin täten melko hukassa myös vaatetussuunnittelijaidentiteettini kanssa. Nyt käsitykseni itsestäni ja maailmasta on muuttunut melko radikaalistikin. Monet vanhat uskomukset, käytös- ja ajatusmallit ovat saaneet väistyä, ja tämän tietynasteisen ”heräämisen” myötä minun oli määriteltävä identiteettini uusiksi. Tai oikeammin sanottuna: ensimmäistä kertaa elämässäni löysin ja loin autenttisen identiteettini. Muutos on säteillyt kaikille elämäni osa-alueille: muun muassa ihmissuhteet, ruoka- ja liikuntatottumukset ovat kaikki muuttuneet. Mutta mikään ei ole tapahtunut väkisin tai edes suuren ponnistuksen ansiosta, vaan luonnollisella ja harmoonisella tavalla, kuin omasta painostaan. On tärkeää huomauttaa, että muutos on tullut sisältäpäin. Pysyvä muutos ihmisen elämässä ei voi tulla muualta kuin sisältä. Kun oma sisin muuttuu, se heijastuu ympäröivään maailmaan, muuttaen sitä luonnollisella ja melko helpolla tavalla vastaamaan sisintä. Yksi elämän suurista paradokseista on, että ulkopuolista elämää ei pysty muuttamaan väkisin ulkopuolelta käsin. Tätä yritin tehdä vuosikymmenien ajan – turhaan. Vasta itsensä uudelleenmäärittely, eli todellisen identiteetin muodostaminen, aloitti muutoksen ketjureaktion.

Henkilökohtainen muutosprosessi oli alkanut jo ennen opinnäytetyön aloittamista, mutta vastoin kaikkia odotuksia, nämä alkoivat tukea toisiaan ja lopulta jopa sulautuivat yhteen yhtenäiseksi prosessiksi. Muutosprosessi sekä identiteettikysymykset ovat niin vahvasti sidoksissa tämän opinnäytetyön tekoprosessiin ja muotielokuvan suunnitteluun, että niitä on mahdotonta sivuuttaa: silläkin riskillä, että tämä työ koettaisiin liian henkilökohtaiseksi, ei riittävän tieteelliseksi eikä tarpeeksi vaatetusalaan kohdistuvaksi. Tässä kohtaa korostuu fenomenologinen tutkimusstrategia, joka ei valikoitunut tietoisella valinnalla, vaan syntyi ikään kuin itsestään.

Perimmäinen syy, miksi käsittelen identiteetti- ja motiivikysymyksiä on siinä, että työnsäni esitetyt niihin liittyvät oivallukseni ovat vahvasti yhteydessä muotielokuvan tarinaan ja sanomaan. Näin ollen ne myös vaikuttavat puvustukseen, sen suunnitteluun ja lopulliseen ulkomuotoon. Tämän työn aiheena on prosessi ja myös muotielokuvan tarina on tarina prosessista.

Taiteilijan, tai edes suunnittelijan, asema yhteiskunnassamme ei ole helppo. Ennakko-luuloja löytyy edelleenkin laidasta laitaan. Joidenkin mielestä suunnittelijan työ ei ole ”oikeata” työtä, puhumattakaan taiteilijan työstä. Kun ihminen tekee valintoja, jotka häilyvät normien rajamailla, on hänen yleensä tehtävä niiden eteen tavallista perusteellisempaa harkintatyötä. Hänen on löydettävä vankkoja perusteluita ja motiiveja valinnoilleen, ei ainoastaan ulkopuolista maailmaa varten vaan ennen kaikkea itseään varten.

Mielestäni on tietyllä tavalla absurdia, että taiteilijan tai suunnittelijan on kamppailtava näillä oman tarpeellisuuden ja olemassaolon oikeuttamisten kanssa. Suuri osa yhteiskunnasta jaksaa kyseenalaistaa taiteilijoiden ja taiteen tarpeellisuutta, mutta kukaan ei kyseenalaista esimerkiksi suuryritysten konttorikoppereissa numeroita pyörittävien rivityöntekijöiden tarpeellisuutta. Heidän työntuotos ei välttämättä ole mitään fyysistä tai mitään, mitä voisi varsinaisesti katsella tai ihastella. Mikä perustelee sen, että tekee työkseen liukuhihnatyötä, joka ei tuota muuta kuin kuukausipalkkaa? Se on minun mielelleni paljon haastavampi filosofinen pulma. Mielestäni normeihin ja ennestään määriteltyihin kaavoihin sopeutuminen vaatisi päinvastoin enemmän perusteluja, kuin valinta niiden hylkäämisestä. Palkkaa toki tarvitaan elämän perustarpeisiin, mutta ajatus siitä, että elämäni lopussa toteaisin, että en ole luonut mitään pysyvää, on melko kammottavaa. Mikä minun olemassaolon merkitys tai hyöty silloin todella olisi ollut? Mitä se kertoisi minusta ihmisenä ja minun arvoistani?

Tietenkin jokaisen ihmisen työllä on välillisesti vaikutusta ja merkitystä maailmaan aina jollakin tavalla. Esimerkiksi suuryrityksen toimistotyöntekijä on välillisesti tuottanut niitä tavaroita tai palveluita, joita yritys tuottaa asiakkailleen. Mutta ainakin itselleni tuo on liian pitkä ketju, ja näin ollen oman työn todellista merkitystä voi olla vaikea havaita. Ja entä se ajatus, että jos en itse olisi siellä yrityksessä pyörittämässä niitä numeroita, tai suunnittelemassa vaatteita, niin siellä olisi todennäköisesti joku muu tekemässä täsmälleen saman asian. Olisin siis hyvin helposti korvattavissa. Työni ei olisi yksilöllistä, eikä pysyvää. En välttämättä pystyisi näkemään siinä omaa leimaani. Tämä onkin kaiken ydin. Me olemme kaikki uniikkeja. Koen, että meitä ei ole luotu tekemään identtisiä liukuhihnatöitä.

En tietenkään voi puhua muiden ihmisten puolesta siitä, mikä tuo merkitystä ja mikä ei, enkä ole kukaan tuomitsemaan mitään työtä paremmaksi tai huonommaksi. Voin vain tietää mikä itselleni toimii. Tiedän nyt, että liukuhihnatyö tai normeihin mukautuminen ei tuo itselleni merkityksellisyyden tunnetta tai onnellista elämää. Koen kuitenkin, että liian usein ihmiset eivät tiedosta mikä todella tuo heille merkityksellisyyden tunnetta ja mikä ei. Näitä asioita ei ylipäättänsä ajatella tarpeeksi. Tavoitteet ovat väärät, josta syystä motiivit ovat väärät ja näin ollen myös identiteetin määritelmästä tulee virheellinen. Ja sama toimii toisin päin; identiteetti on hajanainen, minkä seurauksena ei ole oikeanlaisia motiiveja, ja siten puuttuu järkevät tavoitteet.

Syyt näkemyksiini johtuvat siitä, että itselläni on ollut vääränlaiseksi määritelty identiteetti ja siten myös väärät motiivit ja tavoitteet. Menneisyydessä ymmärrykseni omasta identiteetistäni on useimmiten ollut niin hajanainen ja viallinen, että motiivit ja tavoitteet ovat puuttuneet kokonaan. Käsitykseni ja ajatusmallini eivät olleet elämäni ja itseäni edistäviä voimia vaan pikemminkin taannuttavia. Enkä ollut edes tietoinen, että olin oman itseni pahin sabotoija. Uskoisin, että tämä on nykypäivänä valitettavasti monienkin ihmisen ongelma.

Syy hajanaiseen identiteetinmäärittelyyni johtui myös siitä, että vuosikymmenien ajan yritin mukautua yhteiskunnan ennalta määrättyihin normeihin. Yritin hyväksyä kaikki perityt arvot ja käsitykset itsestäni sekä maailmasta, vaikka moni niistä sotikin sisimpäni kanssa. Tekemällä kaikki niin sanotut normaalit asiat elämässä teki minut vain onnettomaksi. Lukion jälkeen tämänhetkinen koulutusohjelma on jo neljäs yritykseni hankkia itselleni ”uskottava” koulutus, vaikka en mitään muuta ole koskaan halunnut kuin olla vapaa taiteilija. Mutta tätä en opittujen ajatusmallien vuoksi voinut itselleni sallia tai uskoa mahdolliseksi, ennen kuin nyt tämän suunnitteluprosessin myötä. Yh-

teiskuntani oli opettanut minulle, että tavoite numero yksi on raha. Se tarkoittaa sitä, että on hankittava arvostettu koulutus, jolla voi saada korkeapalkkaista työtä ja voi luoda menestyksekkään uran, jotta voisi olla onnellinen. Tämä on mielestäni yksi surullisimmista yhteiskunnassamme vallitsevista harhaopeista.

Omalla kohdallani jouduin lopulta myöntämään, että niin sanottu tavallinen työ ei ole minua varten, eikä esimerkiksi urheilu- tai arkivaatteiden suunnittelu yksinkertaisesti anna minulle juuri mitään. Arvomaailmani ja suunnittelijaidentiteettini ei nykyään sallisi minun suunnitella mallistoja halpavaateketjäsentien palkkalistoilla. Tämä ei tarkoita, että hävittäisin halpavaateketjut maan päältä jos vois. Tämä tarkoittaa vain sitä, että ne paikat ovat muille, ja että minun on turha yrittää pakottaa itseäni muottiin, johon en kuulu, vain siksi, että luulen sen olevan sosiaalisesti hyväksyttävämpää työtä kuin esimerkiksi taiteen luominen. Painottaakseni vielä kerran korostan, että en tuomitse mitään ammattia yleisellä tasolla vääräksi tai oikeaksi. Oleellista on se, että jokainen pohtii rehellisesti, mikä on se oikea valinta itselleen.

Meidän valintoja ja tekoja ohjaavat lukemattomat identiteettiimme pohjautuvat uskomukset ja arvot. Jotta vanhat huonoiksi todetut uskomukset ja arvot voisivat väistyä, on omaksuttava uusia niiden tilalle. Osa uskomuksistamme ja arvoistamme on perittyjä tai meille annettuja, kun taas jotkut olemme itse keksineet tai hankkineet. Itselläni esimerkiksi oli pitkään erittäin vahvaksi juurtunut uskomus, että olen ala-arvoisen surkea kirjoittaja. Tämä uskomus oli täysin itseni keksimä ja toistin tätä valhetta itselleni vuosikausia. ”En osaa kirjoittaa” oli yksi ominaisuuksistani ja osa identiteettiäni. Se lamaanutti minut usein niin täysin, että en vuosiin kyennyt palauttamaan yhtään kirjallista työtä koulussa. Näihin aikoihin kirjoittaminen oli minulle pahinta tuskaa, jonka saatoinkin kuvitella, mutta vain siksi, että ajattelin sen olevan minulle vaikeaa. Onneksi onnistuin pakon edessä kyseenalaistamaan tämän uskomukseni, ja yksinkertaisesti päätin, että se ei ole totta. Se oli valinta. En enää halunnut sen uskomuksen olevan osa identiteettiäni. Kun vaihdoin uskomukseni siihen, että osaan kirjoittaa, ihme kyllä, kirjoittamisesta tuli mukavaa. Nykyään koen jopa, että se on yksi elämäntehtävistäni. Tällä tavoin usein sabotoimme itseämme harmittomilta tuntuvilla uskomuksilla, joten identiteetin ja arvomaailman määrittelyssä on tärkeää myös huomioida niiden mukana tulevat uskomukset. Itseään vähättelevät ja rajoittavat uskomukset on syytä jättää oman arvomaailmansa ulkopuolelle. Niiden sijaan omaan identiteettiini ja arvomaailmaani kuuluu nykyään muun muassa itseni ja muiden rakastaminen, kunnioittaminen, kannustaminen ja hyväksyminen.

Myönnän, että entinen minä oli melko itsekäs henkilö. Ajattelin eri tilanteissa aina lähinnä sitä, miten itse hyötyisin maksimaalisesti. Päähäni oli iskostettu ajatusmalli ”syö tai tulet syödyksi”. Ajattelin, että muut ihmiset ovat aina kilpailijoita ja että pääsääntöisesti he eivät halua minulle hyvää. Miksi siis itse olisin heille hyvä? Luulin, että myötätunnon ja avoimuuden osoittaminen toisia kohtaan oli heikkous, ja suorastaan kutsu käyttämään minua hyväksi. Tällainen itsekkyyks, suojamuurin rakentaminen ja jatkuvalla puolustuskannalla oleminen ei kuitenkaan vahingoittanut ketään muuta kuin minua itseäni. Opin, että meidän ihmisten yksi tärkeimmistä tehtävistä tällä maapallolla on auttaa toisiamme, hyväksyä toisemme ja osoittaa rakkautta ja myötätuntoa toisiamme kohtaan. Uuteen arvomaailmaani kuuluu nykyään muiden ihmisten avoin kohtaaminen ja palveleminen. Tällaisesta ajatusmallista on tullut meille ihmisille niin vieras, että jopa sanalla ”palvella” on negatiivista sävyä. Tarkoitan tässä kuitenkin muiden ihmisten epäitsestä auttamista, eikä siihen liity uhrautumista. Kun sydämestään, täysin ehdoitatta ja ilman vastapalkkion odotusta auttaa toista ihmistä, voi nähdä ja ymmärtää epäitsekään auttamisen todellisen voiman. Väitän, että mikään muu maailmassa ei anna yhtä korkeata täyttymyksen tunnetta kuin kanssaihmissen avoin kohtaaminen ja epäitsekäs auttaminen. Ei ole sattumaa, että monet arvostetut elämäntapavalmentajat, opineet mestarit ja uskonnot puhuvat siitä, miten me ihmiset olemme luotuja palvelemaan, auttamaan ja rakastamaan toisiamme.

On tärkeä muistaa, että koko elämänsä ei kuitenkaan voi omistaa muiden palvelemiselle, sillä siinä alkaa itse kärsiä, mikä vuorostaan johtaa siihen, ettei pystykään enää palvelemaan muita. Kuten äiti, joka omistaa kaiken aikansa lastensa hyvinvointiin, laiminlyöden itsensä kokonaan, minkä seurauksena äiti esimerkiksi sairastuu, eikä voikaan hoitaa lapsiaan. Itsekkyyks tiettyyn rajaan asti on pakollista. On hoidettava itsensä niin sanotusti kuntoon, jotta voi palvella muita ja maailmaa. Tästä suunnitteluprosessista ja opinnäytetyöstä tuli minun itsekäs yritykseni hoitaa itseni kuntoon, jotta voin antaa parastani maailmalle.

Väitetään myös, että voi ainoastaan tulla mestariksi siinä, mitä rakastaa. Tämän voi helposti uskoa, sillä tekemällä sitä mitä rakastaa, löytyy usein se intohimon palo tekemiseen, joka mahdollistaa perusteellisen, väsymättömän ja hedelmällisen työskentelyn ja harjoituksen. Kun aidosti kuuntelee itseään, autenttista halua ja intuitiota ja toteuttaa tinkimättömästi aitoa visiotaan, vain silloin voi antaa kanssaihmisilleen oman maksimaalisen parhaansa. Uskon, että vain aidosti kuuntelemalla ja seuraamalla syvintä itseään voi antaa ja saavuttaa korkeimman potentiaalinsa. On siis tehtävä sitä, mikä itselle tuntuu kaikkein oikeimmalta ja rakkaimmalta, eikä sitä, mitä olettaa muiden ih-

misten haluavan. Alitajunta ja elämä antavat meille jatkuvasti viestejä hyvin monissa eri muodoissa, ja meidän tehtävämme on kuunnella niitä ja meidän on toteutettava unelmiamme. Surullisen moni meistä on kuitenkin sulkenut niiltä korvamme ja silmämme. Olen valinnut nyt kuuntelemisen, sillä se kuuluu nykyiseen arvomaailmaani. Toivon, että onnistuisin tämän työn, muotielokuvan ja tulevien teosteni kautta auttamaan ja rohkaisemaan muita tekemään samoin. Muiden auttaminen on nimittäin nykyään arvomaailmani suurimpia tukipilareita. Suunnittelijaidentiteettiini kuuluu teoksien luominen, jotka toivon mukaan herättävät ihmisiä autenttiseen itseensä ja unelmiinsa, auttavat heitä murtautumaan mielensä ja yhteiskunnan kahleista ja saavuttamaan heidän korkeimman potentiaalinsa. Identiteettiini ydin on olla tätä maailmaa edistävä voima, ei taannuttava. On siis armottoman rehellisesti pohdittava, minkälaiset teot, ajatusmallit ja teokset todella ovat maailmaa, itseäni ja muita ihmisiä edistäviä, ja minkälaiset eivät?

Jokainen meistä on tullut tähän maailmaan toteuttamaan ja seuraamaan omaa uniikkia polkuamme. Meidän jokaisen tehtävä on saattaa yksilölliset kykymme ja lahjamme suurimpaan mahdolliseen kukoistukseensa. Tämä on jokaiselle mahdollinen valinta, etu oikeus ja ennen kaikkea velvollisuus. Emme ole tulleet tänne haaskaamaan kallisarvoisia lahjojamme. Saimme ne lahjat syystä.

3 Motiivi

Kaikkien tekojemme ja toimintamme takaa löytyy motiivi, eli syy tehdä jotakin tiettyä, oli se sitten tietoinen tai tiedostamaton syy. Motiivit ovat läsnä elämässämme jatkuvasti, sillä pyrimme jokaisella hetkellä tyydyttämään jotakin tarvetta tai halua. On siis tärkeää olla tietoinen omista motiiveistaan.

Tämän työn alussa esitetyssä prosessikuviassa motiivi rakentuu suunnittelijaidentiteetin päälle tai sen varaan. Motiivit pohjautuvat siis identiteettiimme, mutta miten ne tosi-asiassa muodostuvat ja miten me valitsemme ne?

3.1 Motiivin synty

Motiivi syntyy siitä, mitä asioita pidämme tärkeinä, eli niistä asioista, joita priorisoimme. Puhuttaessa motiiveista on siis mahdotonta olla puhumatta priorisoinnista. Se, mitä pidämme tärkeänä elämässä vuorostaan määräytyy suunnittelijaidentiteetin tai kokonaisvaltaisen identiteetin mukaan. Mutta kaikki omat priorisoinnit ja motiivit eivät ole samanarvoisia, vaan niissä vallitsee tärkeysjärjestys.

Spirituaalinen johtaja ja lääkäri Deepak Chopra osoittaa meille helpolla esimerkillä, miten meidän priorisoinnit ovat useimmiten rakentuneet. Lääkärin vastaanotollaan hän kerran kysyi sydänsairaalta potilaaltaan ”Miksi haluat tulla terveeksi?”, johon potilas ihmeissään vastasi, että hän haluaa totta kai palata töihin ansaitakseen palkkaa. Tähän Deepak taas vastasi kysymällä ”Miksi?”, johon potilas vastasi, että haluaa ansaita rahaa, jotta voi maksaa poikansa yliopistokoulutuksen. Deepak jatkoi saman kysymyksen kysymistä yhä uudelleen, kunnes lopulta sai sen perimmäisen vastauksen: ”Jotta voisin tulla onnelliseksi”. Kaikkien pienien ja isojen motiivien takana on siis yksi perimmäinen suuri motiivi – onnellisuus ja hyvä olo. Tämä ei tule kellekään yllätyksenä, mutta se, miten nurinkurisella tavalla tavoittelemme onnellisuutta, ei ole suuren yleisön tietoisuudessa. Sen sijaan, että ykkösprioriteettiimme ja suurin motiivimme kaikelle olisi suoraan onnellisuus, niin prioriteettiimme onkin liuta ulkoisia tekijöitä, joiden uskomme tuovan onnellisuutta. (Chopra 2008, 11–13.)

Näiden yllä mainittujen lähestymistapojen eroa selittää hyvin selkeästi spirituaalinen johtaja ja taiteilija Teal Swan. Elämäämme ohjaa joko sisäiset tai ulkoiset motiivit. Ulkoiset motiivit ovat juuri niitä kaikkia ulkoisia tekijöitä, joiden uskomme tuovan onnelli-

suutta. Näihin lukeutuvat ulkoiset palkkiot kuten raha tai hyväksytyksi tuleminen. Tällä perinteisellä keppi ja porkkana -tekniikalla meille on lapsena opetettu, että ulkoisten hyvien asioiden tavoittelu ja ulkoisten pahojen asioiden välttely tuo onnen. Mutta tämä ajatusmalli voi olla hyvin haitallinen, sillä se tappaa todelliset motiivit, jotka ovat sisäisiä. Sisäiset motiivit ovat hyvä olo, henkilökohtainen ja spirituaalinen mielihyvä, todellinen täyttymyksen tunne sekä todellinen onnellisuus, suoraan ilman välikäsiä. Usein olemme valmiita luopumaan omista sisäisistä motiiveistamme, saavuttaaksemme ulkoisia palkkioita, kuten yhteiskuntamme hyväksynnän. Nämä ulkoiset palkkiot tekevät meistä kuitenkin onnellisia vain pintapuolisesti ja tilapäisesti. Ainoa oikea tie pysyvään onnellisuuteen ja hyvään oloon on seurata sisäisiä motiivejamme. (Swan 2016, 95.)

Suurin syy, miksi niin monet meistä ovat menneet niin sanotusti harhaan elämässämme, johtuu mielestäni siitä, että meille ei ole kerrottu tarpeeksi selkeästi, että meidän ykkösprioriteettimme tulisi olla suoraan onnellisuus. Käytännön tasolla tämä tarkoittaa sitä, että meidän tulisi kuunnella ja meidän olisi seurattava sisäisiä motiivejamme, silläkin uhalla, että menetämme ulkoisia palkkioita. Paradoksi tässä on se, että jos valitsemme suoraan onnen, millään ulkoisilla palkkioilla ei ole enää edes niin väliä, sillä teemme jo sitä, mikä tekee meidät onnelliseksi. Kuvitellaan esimerkiksi tilanne, jossa taiteilijalle tarjotaan erittäin arvostettua ja rahakasta toimeksiantoa. Toimeksiannon vastaanottaminen toisi taiteilijalle ulkoisia palkkioita, kuten rahaa, hyväksyntää ja arvostusta. Kyseinen toimeksianto ei kuitenkaan anna taiteilijalle vapaita käsiä, vaan sisältää kyseenalaisia ehtoja, jotka sotivat taiteilijan arvoja vastaan. Uskallan väittää, että se rahan ja pinnallisen arvostuksen palkkio ei pysty hyvittämään sitä kärsimystä, mitä taiteilija joutuu kokemaan tekemällä jotakin, joka sotii hänen sisäisten motiiviansa kanssa. Ottamalla vastaan kyseisen toimeksiannon, taiteilija on hetken aikaa onnellinen sen tuomasta rahasta ja arvostuksesta. Pinnallinen onnellisuus häviää kuitenkin melko nopeasti ja jäljelle jää tyhjä ja surkea olo siitä, että on toiminut sisäisiä motiivejaan vastaan. Tällä toimintamallilla orjuutamme itsemme "sitten kun" -asenteeseen. Uskomme, että vasta sitten kun jokin tietty asia on tapahtunut tai saavutettu, voimme olla onnellisia. Tämä johtaa siihen, että elämme jatkuvassa odotustilassa. Ulkoisten palkkioiden tuoma hyvä olo häviää nopeasti ja rupeamme välittömästi jahtaamaan jo seuraavaa. Onnellisuus ikään kuin aina karkaa käsistämme.

Vaihtoehtoisesti, jos suunnittelija tai taiteilija päättää tehdä sellaisia teoksia tai töitä, jotka sointuvat yhteen hänen sisäisten motiiviansa kanssa, hän todennäköisesti tekee jotakin jota todella rakastaa. Silloin jo itse tekeminen ja luomistyö antavat hyvän olon ja tekevät onnelliseksi, eikä lopputuloksella ole suurempaa painoarvoa. Täten taiteilijan

tai suunnittelijan onnellisuus ei ole riippuvainen lopputuotoksen onnistumisesta, menestyksestä tai sen tuomista ulkoisista palkkioista. Sisäisten motiivien mukaisen luomistyön henkilökohtaiset palkkiot ovat aina ulkoisia palkkioita arvokkaampia. Tässäkin tilanteessa piilee paradoksi; kun tekee sitä mitä rakastaa, on lopputulos usein parempi, kuin suorituspainneiden alla ja epätoivoisesti ulkoisten palkkioiden toivossa tehty lopputulos.

Esitetty esimerkki taiteilijasta ja toimeksiannosta on melko yksinkertainen ja sen voisi ajatella olevan itsestäänselväkin. Todellisuudessa sorsurumme kuitenkin hämmästyttävän usein seuraamaan ulkoisia motiiveja erilaisissa pienissä ja isoissa skenaarioissa. Sorsurumme siihen, kun teemme jonkin pienen palveluksen ystävällemme, vain siksi, että haluamme ystävämmä hyväksynnän, vaikka teko on omien arvojemme vastainen. Sorsurumme siihen, kun haemme opiskelemaan kouluun, joka on vanhempiemme mieleen, vain saadaksemme vanhempiemme hyväksynnän ja arvostetun koulutuksen, vaikka todellisuudessa sisimpämme pyristelee sitä vastaan. Esimerkkejä löytyy lukemattomia ja useimmiten emme itse edes ole tietoisia toiminnastamme. Teemme asioita, jonka lopputuloksen toivomme tuovan meille hyvää oloa, kun totuus on, että tehdessämme töitä sen lopputuloksen eteen meille tulee kurja ja tyhjä olo, vaivumme masennukseen tai saamme burn outin. Tosiasia on se, että asioita voi tehdä ja asioita voi saavuttaa muillakin tavoilla kuin yhteiskuntamme tai vanhempamme sanelemalla tavalla. Esimerkiksi taidetta voi tehdä ilman tutkintoa tai noudattamatta taidepiirien jäykkiä käytäntöjä.

Kuvataiteilija Kaj Stenvall on mielestäni mielenkiintoinen esimerkki siitä, että voi myös menestyä tekemällä, mitä itselle on oikeinta, piittaamatta esimerkiksi taidepiirien odotuksista. Stenvall on todellinen oman tiensä kulkija, ja hän sanookin valinneensa ”itsenäisyyden ja henkilökohtaisen vapauden tien”. Hän piti visusti kiinni maalaustyylistään 70- ja 80-luvuilla, minkä seurauksena hän putosi pois taidepiireistä. Tämä oli kova isku Stenvallille ja vaikutti myös hänen toimeentuloihinsa, mutta hän ei taipunut, vaan kehitti ankka-hahmon vuonna 1989; puoliksi vitsinä ja vastalauseena silloiselle taidebisnekselle. Monet eivät pidä Stenvallia ”oikeana” taiteilijana, mutta siitä huolimatta hän on menestynyt ja hänen ankka-työnsä ovat erittäin suosittuja. (Tammenheimo 2007.)

Tuijotamme useimmiten vain sitä, mitä ulkoisia palkkioita jonkin tavoitteen saavuttaminen toisi tullessaan miettimättä ollenkaan, mitä joudumme uhraamaan minkäkin tavoitteen saavuttamiseksi. Päätämme tavoitteita kuviteltujen ulkoisten palkkioiden perusteella, eikä sen perusteella, minkälaisen työpanoksen tavoite vaatii. Jos työnteko jonkin tavoitteen eteen aiheuttaa enimmäkseen huonoa oloa ja pääsääntöisesti kärsimystä, on

aika kysyä tekeekö sitä todellisuudessa jonkin ulkoisen motiivin takia. Jos suurimmaksi osaksi ja aidosti nauttii jo itse tekemisestä, on todennäköistä, että motiivit ovat sisäisiä ja itse tekemisen myötä on jo voittanut. Jos tämän lisäksi saakin myös ulkoisia palkkioita tuotoksistaan tai teoistaan, ovat nämä vain mukavia bonuksia.

Suomen kielen sana ”kutsumustyö” on osuva. Jokin syvällä sisimmässämme nimenomaan ”kutsuu” meitä toteuttamaan tiettyjä asioita ja tekemään tiettyjä töitä. Jokaisella ihmisellä on kutsumustyö, jokin palava intohimo tai syvälle sisimpään haudattu haave. Valitettavan moni ihminen, uskoisin että suurin osa, ei kuitenkaan tee kutsumustyötään palkkatyökseen. Moni heistä on onnistunut hautaamaan haaveensa ja kutsumuksensa niin syvälle, ettei heillä ole mitään aavistustakaan niistä. Tämä on melko luonnollinen suojarahke, sillä jos ihminen on syystä tai toisesta ajautunut väärälle alalle tai väärään ammattiin, on helpompaa haudata todelliset halut ja sisäiset motiivit, kuin aloittaa kaikki alusta. Silloin on vaikeaa olla itselleen täysin rehellinen. Uskon, että suurin osa ihmisistä eivät tee kutsumustyötään siksi, että he eivät ole määritelleet identiteettiään tai suunnittelijaidentiteettiään ja täten heidän motiivinsa ovat aivan väärät. Uskaltaisin väittää, että ihmiset yleisesti ottaen eivät ajattele motiivejaan riittävästi. Kaikkein vähiten niitä uskalletaan kyseenalaistaa.

Kiteyttääkseni vielä sanoisin, että kun suunnittelijaidentiteetin määrittely on kohdallaan, tulisi perimmäisten motiivien olla sisäisiä ja niiden tulisi vastata kysymyksiin:

- Mikä tuo todellisen hyvän olon?
- Mikä tuo täyttymyksen tunnetta?
- Mikä palvelee autenttista minua?
- Mikä tekee aidosti onnelliseksi?

Nämä yllä mainitut kysymykset voivat ensisilmäyksellä tuntua melko itsekkäiltä. Mutta jos tarkastelee syvällisesti niitä tunteita ja ajatuksia, joita ne tuovat esiin, voi huomata, että todellisuudessa rehelliset vastaukset ovat kaikkea muuta kuin itsekkäitä. Jos itselläni on aidosti hyvä olla, en voi muuta tehdä kuin tuottaa muille hyvää. Palvelemalla autenttista itseäni palvelen myös muita, sillä onnellinen, ehyt ihminen on maailmaa edistävä voima.

3.2 Kirjoittajan motiivit ja niiden synty

Aloin pohtia motiivikysymyksiä, sillä halusin ymmärtää, miksi me ihmiset teemme mitä teemme ja tietenkin ennen kaikkea, miksi itse teen mitä teen tai jätän tekemättä. Motiivikysymyksiä pohtimalla pyrin myös löytämään sisimmästäni tarinan ja motiivin sen esiintuomiseen, sekä ylipäätään motiivin muotielokuvan tekoon.

Ala-asteesta asti yritin huonolla menestyksellä tavoitella onnea ja menestystä aivan väärillä motiiveilla – ulkoisilla motiiveilla. Omaksuin ympäristöni, vanhempani ja yhteiskunnan minulle asettamat mielikuvat siitä, mitä menestys on ja mikä tuo onnellisen elämän. Omaksuin idean siitä, että olemme kaikki toisistamme erillisiä, vaillinaisia ja rajallisin kyvyin varustettuja lihakappaleita. Omaksuin ajatuksen, että kaikki maailman rikkaus ja menestys ei riitä kaikille, joten siitä on kilpailtava. Koska kaikesta on kilpailtava, niin olemme tuomittuja elämään jatkuvassa ”vertailutilassa”. Vertaamme itseämme jokaiseen vastaan tulevaan ihmiseen, jokaisella elämän osa-alueella, tietoisesti tai alitajuisesti. Meille on uskoteltu, että jotta voimme menestyä, meidän on sulauduttava joukkoon ja ansaittava ympäristömme hyväksyntä. Tämän perusteella olemme alkaneet arvostaa muiden mielipiteitä jopa enemmän kuin omiamme. Olemme vaihtaneet sisäiset motiivimme ulkoisiksi motiiveiksi, sillä luulemme, että tärkeintä elämässä ovat materia ja muiden mielipiteet. Näin oli ainakin omalla kohdallani, mikä tuotti minulle suunnatonta kärsimystä. Yritin tehdä päätöksiä ulkoisten motiivien perusteella mutta jokin sisimmässäni aina hankasi vastaan. Sekä pienien että suurien päätöksien teko oli minulle äärimmäisen vaikeaa, sillä olin aivan hukassa oikeiden motiivieni kanssa.

Vasta kun ihminen on kärsinyt tarpeeksi ryhtyy hän tosissaan muuttamaan asioita. Esimerkiksi itsekkäistä ajatusmalleista ja käytöksestä luovutaan vasta, kun on kärsitty tarpeeksi itsekkyyden aiheuttamista ongelmista. Todellinen laihduttaminen, liikunta tai ruokaremontti alkaa vasta, kun peilikuvaa ja huonoa oloa ei kerta kaikkiaan enää voi sietää. Vahingolliset ja järjettömät kulttuurisidonaiset paradigmat saavat väistyä vasta, kun oma mielenterveys uhkaa pettää.

Kaikilla ihmisillä on kuitenkin yksilölliset kärsimyksen sietorajat. Siksi jotkut elävät asennevamman tai vaikka liikalihavuuden kanssa jopa kuolemaan asti. Kärsimyksen sietoraja korreloi suoraan henkilön itselleen määritetyn arvon kanssa. Mitä enemmän arvostaa itseään, sitä vahvempi ja terveempi itsetunto, sitä matalempi on kärsimyksen sietoraja, sillä henkilö ei koe ansaitsevansa kärsimystä. Esimerkiksi hyvällä itsetunnolla varustettu henkilö ei pysy kauaa suhteessa ihmiseen, joka aiheuttaa hänelle kärsimys-

tä. Tästä syystä jotkut ihmiset löytävät itsensä yhä uudelleen samankaltaisista vahingollisista suhteista. Alitajuisesti he eivät usko ansaitsevansa parempaa, muutoin he eivät suostuisi hyväksymään muuta kuin rakastavan ja onnellisen suhteen. Valitsimme siis itse paljonko kärsimystä elämässämme esiintyy. Voi täten sanoa, että kaikki kärsimys on todellisuudessa itseaiheutettua mutta myös meidän valtamme alla.

Elämäni aikana kokema kärsimys korreloi suoraan itsetuntoni asteen kanssa. Itsetuntoni oli olematon ja sen seurauksena kärsimykseni oli suuri. En kuitenkaan tehnyt asioille mitään, sillä alitajuisesti koin ansaitsevani kaiken. Vasta kun kärsimykseni kasvoi yli kipupisteen ryhdyin toimiin. Tajusin, että olen todellisuudessa arvokkaampi kuin mitä olin kuvitellut, jolloin päästin irti kärsimyksestä. Jokainen ihminen on mittaamattoman arvokas. Kenenkään ei ole pakko kärsiä, kuten esimerkiksi buddhalaisuus meille opettaa. Ei ole sattumaa, että kohtaamme elämämme aikana samoja haasteita yhä uudelleen ja uudelleen. Jokaisella haasteella on tarkoituksensa; sillä on määrätty tehtävä kehittää tiettyä kykyä tai syventää viisautta. Kutakuinkin sama haaste ilmaantuu uudestaan ja uudestaan, joka kerta aiheuttaen hieman suurempaa kärsimystä kuin sitä edeltävällä kerralla. Sama haaste lakkaa tulemasta vastaan vasta, kun haasteen kohtaava henkilö päättää todella käsitellä sen ja oppia siitä.

Olen itse oivallinen esimerkki tästä ilmiöstä. Kuvittelin, että perfektionismi ja ulkoiset tavoitteet ovat vastaus menestykseen ja onneen, mutta en voinut olla enemmän väärässä. En kerta kaikkiaan voinut käsittää, miksi kohtasin aina samankaltaisia ongelmia yhä uudelleen. Pakonomainen täydellisyydentavoitteluni ja järjettömät itselleni asettamat vaatimukseni aiheuttivat minulle lopulta niin paljon tuskaa, että niistä oli yksinkertaisesti luovuttava. Elämä asetti jatkuvalla syötöllä yhä uudestaan ja uudestaan samankaltaisia haasteita, jotka yhä rankemmalla otteella kyseenalaistivat ajatusmallini. Haasteiden tarkoitus oli opettaa minua päästämään irti haitallisista ja valheellisista motiiveista. Lopulta otin opikseni ja sisäinen perfektionisti on nyt lähes kokonaan kadonnut. En pelkää epäonnistumisia kuten ennen ja pystyn helpommin hyväksymään itseni, vikoineen kaikkineen. Ironista kyllä, suoritukseni elämäni eri osa-alueilla ovat nykyään paremmat kun opin päästämään irti täydellisyydenhakuisuudestani. Elämä tosiaankin opettaa, kunhan antaa sen tehdä niin.

Näkemykseni on, että kärsimys on valinta siinä missä onnellisuuskin, mutta kärsimyksen valinta on aina tiedostamaton. Kukaan ei tietoisesti halua kärsiä, mutta se tulee sisältä siinä missä todellinen onnellisuus tulee myös sisältä. Me voimme näet valita, miten me suhtaudumme ulkoiseen maailmaan. Vasta kun tietoisesti valitaan onnelli-

suus, voi kärsimys väistyä, mikä tarkoittaa, että kärsimykselläkin on paikkansa ja tehtävänsä. Ilman kokemaani kärsimystä, en olisi koskaan ryhtynyt pohtimaan mitään asioita syvällisesti, pyrkinyt muuttamaan asioita paremmaksi tai kasvanut henkisesti. Ilman kärsimystä en olisi koskaan tietoisesti valinnut onnellisuutta.

Nämä ääripäät, ja kaikki niiden välillä oleva kirjo, on olemassa siksi, että jokainen voi tehdä omat valintansa. Emme voi tietää mikä todellinen rakkaus on, ellemmme koe tai näe myös vihaa, emme tunnista kauneutta ilman rumuuden olemassaoloa. Kontrasti, eli elementtien välinen rajapinta, on se, joka synnyttää elementit – ilman kontrastia, ei ole elementtejäkään. Ennen suhtauduin hyvin vihamielisesti kaikkeen mielestäni ”väärään”, kuten ”rumaan” taiteeseen tai omiin ”vikoihini”. En kerta kaikkiaan voinut ymmärtää, miksi tiettyjä asioita on olemassa, enkä todellakaan voinut hyväksyä niiden olemassaoloa. Kaiken ”pahan” olemassaoloa on joskus mahdotonta hyväksyä. Maailmamme rakentuu kontrasteista siksi, että me voimme tehdä valintoja. Sen sijaan, että haaskaan energiaani vastustamalla ”ruman” taiteen olemassaoloa, olen kiitollinen sen olemassolosta siksi, että tämä antaa minulle esimerkin siitä, mitä itse en halua tehdä. Näin pystyn helpommin määrittämään, mitä todelliset omat sisäiset motiivini ovat ja mitä minun tulisi niiden pohjalta tehdä.

Kun määrittelin uusiksi identiteettini, muuttuivat myös motiivini. Näiden pohjalta muokautui myös uusi suunnittelija- ja taiteilijaidentiteettini ja niiden mukana sisäiset motiivini. Aikaisemmin en juurikaan seurannut sisäisiä motiivejani, jos minulla niitä ylipäätään oli. Nykyisiin sisäisiin prioriteetteihini kuuluvat muun muassa autenttisen itseni kunnioittaminen, itseni rakastaminen ja hyväksyminen, sekä kykyjeni kehittäminen korkeimpaan mahdolliseen potentiaaliinsa. Itsensä rakastaminen ja hyväksyminen tarkoittaa myös kanssaihminen rakastamista ja hyväksymistä. Mitään ei tule tehdä muiden kustannuksella, sillä se ei palvele ketään. Itsensä rakastaminen ei tarkoita sitä, että uskoo olevansa parempi kuin muut; se tarkoittaa sitä, että ymmärtää olevansa samanarvoinen ja yhtä hyvä kuin kaikki muut. Kehittämällä itseäni voin antaa sekä itselleni että muille – se on koko itsekehityksen ydintarkoitus.

Koen, että vahvimmat lahjani piilevät taiteen ja käsitöiden luomisessa, mutta myös syvällisten asioiden työstämisessä – niiden pohtimisessa sekä niistä kirjoittamisessa ja puhumisessa. Ei varmastikaan ole sattumaa, että juuri näitä asioita rakastan yli kaiken ja että ne tuovat minulle todellista sisäistä täyttymyksen tunnetta. Tämä siksi, että niiden kautta koen antavani sekä itselleni että muille. Se on minulle kuin vastaaminen kutsumustyön kutsuun, mutta se vaati vuosikymmeniä ja paljon kärsimystä ennen kuin

todella kuulin kutsun ja annoin itselleni luvan vastata siihen. Vaati paljon aikaa ennen kuin kykenin uskomaan, että ylipäättään pystyn vastaamaan siihen kutsuun; että todella kykenen siihen ja että olen sen arvoinen.

Minulla on vahva halu koskettaa ja ”herätellä” ihmisiä. Uskon, että käyttämällä vahvuuksiani, lahjojani, kokemuksiani ja oppimaani, voin luoda terapeutista, inspiroivaa, kaunista ja positiivista taidetta, joka voi tarkoittaa maalauksia, taideteoksia, käsitöitä tai elokuvia. Oivallukseni ja uudet ajatusmallini ovat toimineet suunnitteilla olevan muotielokuvan inspiraationlähteenä ja sen tarinan tai sanoman perustana. Haluan opinnäytetyölläni, tarinallani ja elokuvallani rohkaista muita opiskelijoita ja ihmisiä seuraamaan ja kuuntelemaan autenttista itseänsä ja löytämään sisäiset motiivinsa. Jos ei muuta, ainakin kyseenalaistamaan nykyiset ajatusmallinsa. Mikäli ei mitään toimivampaa löydy, voi aina palata takaisin vanhaan, joten kyseenalaistamista ei tulisi pelätä.

Vaikka en elokuvallani tai opinnäytetyölläni pystyisi auttamaan enempää kuin yhtä ihmistä, se on kuitenkin kaiken työn arvoista, sillä se pieni apu saattaa olla kultaakin arvokkaampi juuri sille yhdelle henkilölle – se voi jopa pelastaa hengen. Pienet muilta ihmisiltä saadut tiedonjyvät vuosien varrella pelastivat minutkin. Muita ihmisiä auttava saa aina enemmän kuin antaa, kunhan auttaminen tulee aidosti sydämestä ja on ehdotonta. Lisäksi, jos tekee sitä mitä rakastaa, lopputuloksella ei edes ole ratkaisevaa painoarvoa.

Näyttelijä Jim Carrey piti erittäin koskettavan ja merkityksellisen puheen vuonna 2014 erään yliopiston valmistujaisseremoniassa. Hän antoi henkilökohtaisen esimerkin siitä, että elämässä ei todellakaan ole niin sanottuja turvallisia tai varmoja valintoja. Carreyn sanoin: ”We can fail at what we don’t like, so why not do what we love?”. (Suomeksi ”Voimme epäonnistua siinä, mistä emme pidä, joten miksi ei tehdä sitä, mitä rakastamme?”). (Carrey 2014.)

Jos ihmisen motiivit ovat ulkoisia, eli tavoitteena on tuottaa vain itselleen hyötyä ja rahaa, ei voi koskaan saavuttaa jotakin oikeasti merkittävää, todellista täyttymyksen tunnetta tai pysyvää onnea. Väittäisin, että henkilöt, jotka ovat saavuttaneet suurta menestystä tai muuttaneet maailmaa positiivisella tavalla eivät ole sellaisia, jotka ovat tuijottaneet vain omaa napaansa ja omaa hyötyänsä – riippumatta siitä, miten lahjakkaita he ovat. Sen sijaan, että mietimme mikä ammatti toisi suurinta palkkaa, minkälaisen kodin omistaminen tekisi vanhempamme ylpeiksi tai minkälaisen vaatteiden käyttäminen herättäisi eniten kunnioitusta, meidän on aika alkaa kysyä itseltämme muun muassa:

- Haluanko olla maailmaa edistävä vai taannuttava voima?
- Millä vahvuuksillani voin palvella yhteiskuntaa, ihmisiä tai maailmaa parhaiten?
- Mitä todella rakastan?

Yliopisto-opiskelija Eunice Hii kiteyttää asian kauniisti vuonna 2012 pitämässään TEDx puheessaan: "It doesn't mean anything to follow your passions if it isn't in the service of others" (Suomeksi "Omien intohimojen seuraaminen tai toteuttaminen ei merkitse mitään, jos ei tee sitä palvellakseen muita). (Hii 2012.) Palvellessa muita, palvelet myös itseäsi, sillä auttaminen on etuoikeus ja yksi elämän suuria rikkauksia.

Mikä siis ikinä onkaan elämäntyömme tai kutsumustyömme, on motiivi ja pyrkimys ol-tava oman korkeimman potentiaalinsa saavuttaminen, eli vahvuuksiensa jalostaminen, ja sen avulla ihmisten auttaminen. Uskon, että kun oma korkein potentiaali, sekä oma intohimo että yhteiskunnan jokin tarve kohtaavat, syntyy jotain aidosti merkityksellistä ja positiivista.

Millaisessa maailmassa eläisimmekään, jos jokaisen motiivit olisivat sisäisiä? Jos jokaisen tavoite olisi oman korkeimman potentiaalinsa saavuttaminen ja sen kautta muiden auttaminen?

4 Sanoma

Sanomalla tarkoitan sitä viestiä tai tarinaa, jota suunnittelija haluaa välittää. Kuten luovan työn prosessikuvio meille osoittaa, sanoma tai tarina kumpuaa suunnittelijan motiiveista. Prosessin sanoma-elementti ei kuitenkaan tarvitse tarkoittaa sitä, että suunnittelijan on jokaisen työnsä kautta välitettävä kirjaimellisesti jokin tarina tai sanoma. Välitämme jatkuvasti kaikella toiminnallamme ja tuotoksillamme viestejä, jotka levittävät sitä arvomaailmaa, jota edustamme.

Jokaisella meistä on uniikkeja vahvuuksia, ilmaisutapoja, kokemuksia ja tietoja. Näiden yhdistelmästä syntyy erilaisia oppeja ja elämäntieteitä, joista vuorostaan muodostuu henkilön ainutlaatuiset viestit, tarinat ja sanomat, joita hän välittää monella eri tavalla. Lukemattomat tarinamme ja sanomamme pohjautuvat siis identiteettiimme ja kokemuksiimme, mutta motiivimme suodattavat ja kiteyttävät meille ne, jotka ovat erityisesti esiintuomisen arvoisia. Ilman motiiveja olisi ulosantimme sekavaa.

Aivan jokaisella meistä on jotakin uniikkia annettavaa. Ei ole sellaista ihmistä olemassa, joka ei voisi opettaa jotakin jollekin toiselle. Ei ole sellaista, joka ei voisi auttaa jotakuta muuta ihmistä jollakin erityisellä tavalla. Uskon, että jokaisella on arvokas tarina kerrottavanaan.

4.1 Oman muotielokuvan tarinan synty ja narratiivi

Muutamia vuosia sitten alkaneet muutosprosessini ja syvälliset, elämän tarkoitusta pohtivat kysymykseni saivat todellista pontta siitä, kun aloin miettiä tulevan muotielokuvan tarinaa. Pohdin, mitä minulla olisi kerrottavana maailmalle ja mitä sanomaa haluaisin välittää? Nämä kysymykset veivät minut syvemmälle motiivi- ja identiteettikysymyksiin, joiden seurauksena muotoutui työn alussa esittelemäni luovan työn prosessikuvio. Minulle alkoi tämän suunnittelutyön myötä käydä selväksi prosessikuvion osatekijöiden syy- ja seuraussuhteet. Tarinan ja puuvustuksen suunnitteluprosessi ei kuitenkaan edennyt suoraviivaisesti, vaan se ikään kuin poukkoili prosessikuvion osatekijöiden välillä aina asteittain vahvistaen toisiaan.

Suunnittelutyö alkoi hatarasta alkuideasta, visiosta, joka kumpusi jostain sisimpäni uumenista. Tämä visio syntyi todennäköisesti tarpeestani nähdä vaatteissa ja puuvuissa jotakin syvällisempää merkitystä. Halusin upeiden taiteellisten haute couture -tasoisten

pukujen kautta kertoa koskettavaa tarinaa ja herättää ihmisissä tunteita. Työstämällä suunnittelijaidentiteettiäni ja motiivejani alkoi tarinani saada muotoa ja syntyi sen vahva perusta ja punainen lanka.

Muotielokuvani tarina pohjautuu omaan elämäntarinaani. Se kertoo siitä muutosprosessista, jonka olen käynyt läpi sekä niistä elämäntapa- ja elämäntilanteista, jota prosessi on minulle opettanut. Tarinan suunnittelu pakotti tietyllä tavalla ottamaan etäisyyttä omiin kokemuksiini, jotta pystyin analysoimaan ja tulkitsemaan niitä prosesseja sekä itseäni mahdollisimman objektiivisesti. Tämä vuorostaan mahdollisti kokonaisuuksien hahmotamisen ja siten kiteytti visioni selkeäksi.

Yksinkertaistettuna tarina kertoo siitä, miten kärsimyksestä voi oppia ja miten siitä voi selviytyä vahvempana. Yksi elämäni tärkeimmistä asioista, jonka olen tähän mennessä oppinut on se, että on hyödytöntä taistella negatiivisia asioita vastaan – niitä on tarkoitus käyttää voimavarana. Tästä syystä haluan tarinassani korostaa kaikkea sitä hyvää, jonka olen kärsimykseni kautta saavuttanut. Haluan muotielokuvan kautta näyttää katsojalle, että riippumatta siitä missä elämäntilanteessa on, toivoa on aina ja että kaikella on tarkoituksensa ja paikkansa.

Tarinan pääelementteinä toimii kolme tunnetilaa ja niitä edustavat kolme pukua. Ensimmäinen puku kuvastaa äärimmäistä tuskaa, toinen kuvastaa sulkeutuneisuutta ja valheellista karaistumista ja kolmas kuvastaa täydellistä avoimuutta, onnea ja rakkautta. Muotielokuvassa ei käytetä tekstejä tai repliikkejä, sillä tarkoitus on kuvastaa tunnetiloja mahdollisimman selkeästi pääsääntöisesti pukujen kautta. Tarinan ja tunnetilojen ilmentämistä avustavat musiikki, taustat ja näyttelijän eleet. Koska tarinankerronnassa ei käytetä apuna puhetta, olen tehnyt tapahtumasarjasta yksinkertaisen. Tällä tavalla huomio pysyy myös paremmin puvuissa.

Ensimmäinen puku perustuu kaikkeen kärsimykseen, ahdistukseen ja tuskaan, jota olen elämäni aikana kokenut ja ylipäättään kaikkeen ihmisten kokemaan kärsimykseen. Riippumatta siitä, minkälainen on ollut kunkin ihmisen kokema kärsimys, voi lähes kuka tahansa samaistua tähän tunnetilaan. Elokuvan tarina alkaa tästä väriltään punaisesta tuskasta ilmentävästä puvusta. Pukua kantava päähenkilö voidaan ensin nähdä yksin, tuskissaan ja eksyksissä pimeässä metsässä. Tuska muodostuu vähittellen niin suureksi, että päähenkilön saapuessa veden äärelle, hän alkaa hitaasti kävelemään mustaan veteen. Tämä veteen käveleminen symboloi luovuttamista. Kun näyttelijä on lähes silmiään myöten vedessä, hän kuitenkin pysähtyy, kääntyy ja alkaa nousta vedestä.

Hän ei ole täysin luovuttanut, vaan uudistunut ja kehittänyt itselleen uuden ulkomuodon; puku on vaihtunut vedessä seuraavaa tunnetilaa ilmentävään pukuun.

Toinen puku ilmentää ihmisen psyykkistä karaistumista ja tietynlaista kovuuta. Tämä on kärsimyksen ja ennen kaikkea satutetuksi tulemisen aiheuttama vastareaktio, joka tekee ihmisestä kyynisen ja tunteettoman. Ihminen ikään kuin kehittää itselleen suojaavan panssarin ja kulissin, jonka kuvittelee tekevän immuuniksi kärsimykselle. Tämä puku on mahtipontinen, panssarinomainen ja väriltään musta. Dramaattisen vedestäousemisen jälkeen päähenkilö kulkee metsässä itsevarmasti ja päättäväisesti. Kohtaus esitetään niin, että voisi olettaa, että päähenkilö on nyt kokonainen ja vahvempi yksilö, sillä hänen luullaan selättäneen ongelmansa olemalla voimakas taistelija. Tämä vahvuus ja kovuus osoittautuu kuitenkin valheelliseksi, sillä panssari alkaa rajoittaa elämää.

Seuraavaksi päähenkilö näkee jotakin kaunista metsässä, mutta hän hädin tuskin näkee sen todellisen loiston, sillä panssaripuvun kasvoja suojaavasta säleiköstä on muodostunut näköeste. Panssari myös rajoittaa päähenkilön käsien liikkuvuutta, eikä hän pysty nostamaan mitään käsillään. Mikään maailman kauneus ei siis saavuta henkilöä panssaripuvun sisällä. Päähenkilö päättää särkeä tämän mustan panssaripuvun, ikään kuin osoittaakseen, että ihmisen tietynlainen valheellinen karaistuminen ehkä auttaa tilapäisesti selviytymään, mutta se ei ole oikea tai lopullinen vastaus onnellisuuteen. Jos todella haluamme elää, on luovuttava muureista ja kulisseista. On lopetettava itsensä rajoittaminen ja päästettävä todellisen itsensä kukoistamaan.

Uskomme, että jos päästämme irti kontrollista, odotuksista ja vaatimuksista, kaikki elämässämme hajoaa ja syntyy sekasortoa. Tämä pakkomielteinen kontrollointi ja odotuksien asettaminen kuitenkin ainoastaan kahlitsee meitä ja meidän todellisia kykyjämme. Mitä enemmän me yritämme kontrolloida maailmaamme, sitä kauemmaksi kontrollimme todellisuudessa lipuaa – vasta kun päästää irti, voi todella kukoistaa.

Eckhart Tolle, yksi maailman arvostetuimmista spirituaalisista johtajista sanoi, että meillä ihmisillä on mahdollisuus valita elämä ilman tuskaa. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sulkeutumista maailmalta tai suojamuurin ja suojaavan panssarin rakentamista ympärillemme. Jos meitä ympäröi panssari, eivät myöskään elämän hyvät ja kauniit asiat voi meitä koskettaa. Elämällä intensiivisesti tässä hetkessä ja täysin avoimena; tuska ja onnettomuus eivät voi löytää meistä tarttumapintaa. (Tolle, 2014.)

Muoti elokuvan seuraavassa kohtauksessa panssaripuvun alta paljastuu kolmas asu: rakkautta, onnellisuutta, herkkyyttä ja harmoniaa ilmentävä puku. Viimeinen puku on herkkä mutta samalla myös vahvin kaikista puvuista. Kovasta kuoresta on luovuttava, jotta voi kokea kaiken elämän kauneuden, ja tämä nimenomaan edellyttää herkkyyttä ja avoimuutta.

Loppukohtauksessa vaalean väristä rakkautta ilmentävää pukua kantava päähenkilö saapuu kauniille niitylle. Aamuauringon paiste saa puvun upeat yksityiskohdat loistamaan ja lempeä tuulenvire korostaa puvun keveyttä. Viimeisessä kohtauksessa päähenkilö ojentaa molemmat kätensä tarttuen kiinni sivuilla seisovien henkilöiden käsistä. Sivulla seisovista henkilöistä ei näy muuta kuin käsivarret, mutta niistä katsoja voi ymmärtää, että molemmilla sivuilla itse asiassa seisoo päähenkilö itse; yhdellä puolella punaisessa puvussa ja toisella puolella mustassa puvussa. Viimeisessä tunnetilassa hyväksymme siis rakkaudella kaikki sitä edeltäneet tunnetilat ja ymmärrämme, että niiden kautta olemme saapuneet määränpäähämme. Kaikkien kokemusten kirjon ansiosta olemme kokonaisia ja täydellisiä.

4.2 Puvustus tarinan välittäjänä

Tarinan tai sanoman välittäminen vaatteiden kautta kiehtoo minua suuresti. Vaatetussuunnittelijoiden suunnittelemien mallistojen takana on aina jokin inspiraationlähde tai tarina, joka voi olla käytännössä mitä tahansa. Vaikka inspiraationlähde olisi omasta mielestä yksiselitteinen, katsojan ei välttämättä aina ole kovin helppoa havaita tai ymmärtää ilman kirjallisia tai kuvallisia lisäselvityksiä, mikä tämä taustatekijä on ollut. Vaatetussuunnittelijana koen, että ei ole helppoa välittää haluamaansa viestiä vaatteiden kautta, sillä ihmiset tulkitsevat asioita monilla eri tavoilla. Erilaisten tunnetilojen ilmaiseminen pukujen kautta on varmasti erityisen vaikeaa, mutta juuri siksi tämä haaste olikin niin mielenkiintoinen.

Suunnittelutyössäni ehkä eniten minua inspiroiva vaatetussuunnittelija on hollantilainen Iris van Herpen, joka suunnittelee erittäin edistyksellisiä ja taiteellisia pukuja muun muassa 3D-tulostuksen avulla. Hänen vuonna 2011 suunnittelema Capriole Couture -mallisto osoittaa, miten tunteita voi käyttää vaatetussuunnittelun lähtökohdaksi. Van Herpen kertoo, että kyseisen malliston inspiraationlähteenä toimi laskuvarjohyppy ja ne tunnetilat, joita hypyn eri vaiheet aiheuttavat. Malliston niin kutsuttu käärmemekko (kuva 1) edustaa hetkeä juuri ennen hyppyä, jolloin van Herpenin mukaan ”kaikki energia-

ni tiivistyy pään sisään ja tuntuu siltä kuin ajatukset kiitäisivät tuhansien mutkien läpi”.
(Van Herpen 2016.)

Kuva 1. Iris van Herpenin vuonna 2011 suunnitteleman Capriole Couture -malliston ”käärme-
mekko” (Van Herpen 2016).

Toinen Capriole Couture -mallistoon kuuluva puku (kuva 2) vuorostaan kuvastaa hypyn ilmalennon aikana koettavaa tunnetilaa.

Kuva 2. Iris van Herpenin vuonna 2011 suunnitteleman Capriole Couture -malliston puku (Van Herpen 2016).

Mielestäni Iris van Herpen on onnistunut näissä Capriole Couture -malliston puvuisaan erittäin hyvin kuvastamaan haluttuja tunnetiloja, sillä saatoin itse aistia malliston inspiraationlähteinä käytettyjä tunnetiloja jo ennen kuin luin mallistoon liityvät taustatiedot.

Muotielokuvani puvustuksen suunnittelun suurin haaste on käyttää muotokieltä ja materiaaleja, jotka ilman lisättyjä tekstejä tai puhetta mahdollisimman selkeästi ilmentäisivät haluttuja tunnetiloja.

5 Väline

Väline on se, jonka avulla tuodaan suunnittelijan sanoma tai tarina fyysiseen maailmaan. Se voi tarkoittaa tekstin, äänen, kuvan, performanssin tai esineen tuottamista erilaisin menetelmin. Väline on tapa, metodi, tekniikka, työkalu tai media, jolla tuote tai teos luodaan. Luovan työn prosessikuviossa välineen valinta määräytyy tai valitaan tarinan ja sanoman mukaan. On siis pohdittava mikä väline soveltuu kaikkein parhaiten juuri tietyn asian esiintuomiseen. Tarvitaan tarina, jotta voidaan päättää välineestä, sillä saattaisi olla melko turhaa valita väline, jos ei ole selvää, mitä sillä välineellä todella halutaan tuottaa tai sanoa.

Suunnittelija tai taiteilija voi välittää sanomaansa lukemattomilla eri tavoilla – vain mielikuvitus on rajana. Oman tarinani esiintuomisen välineeksi olen valinnut muotielokuvan, sillä se on hyvin monipuolinen media. Lopputuotoksen kaikki eri elementit kertovat tarinaa; musiikki, taustat ja puvut ovat kaikki välineitä, siinä missä ohjaus, leikkaus ja elokuva kokonaisuudessaankin. Koen, että yhdistelemällä useita välineitä yhteen ilmaisu-tekniikkaan, saadaan tarinan fyysiseen ilmentymään enemmän syvyyttä ja voimaa.

5.1 Fashion Film -genre

Fashion film, eli muotielokuva on mielestäni erittäinkin ajankohtainen ja äärimmäisen mielenkiintoinen aihe. Muotielokuvista on tullut tehokkaita brändinrakennusvälineitä ja niiden käyttö on digitaalisen kehityksen myötä lisääntynyt räjähdysmäisesti.

Muotielokuva on lyhyehkö elokuva, jossa jollakin tavalla painotetaan puvustusta, muotia, asusteita tai vaatteita. Muotielokuvan määrittely ei kuitenkaan ole välttämättä näin helppoa, sillä muotielokuva voi tilanteesta riippuen olla samaan aikaan myös esimerkiksi mainos, lyhytelokuva, musiikkivideo tai taide-elokuva. Se, onko elokuva myös muotielokuva, paljastuu yleensä siitä, kuka sen on tehnyt. Jos lyhytelokuvan tai mainoksen tekijä on muotibrändi, vaatetussuunnittelija tai muotivalokuvaaja, on todennäköisempää, että kyseessä on muotielokuva. Käytännössä elokuvan tekijä tai toimeksiantaja päättää, määritteleekö hän elokuvansa muotielokuvaksi vai ei. Mielestäni muotielokuvaksi ei kuitenkaan voi kutsua sellaista, jossa ei ole nähtävissä minkäänlaista puvustusta. Ymmärtääksemme hieman paremmin, mikä erottaa muotielokuvan muista elokuvista, voimme verrata sitä muotivalokuvaukseen. Muotivalokuvaaja Nick Knight on

sanonut, että muotielokuvat eroavat muista elokuvista siinä, missä muotivalokuvaus eroaa perinteisestä valokuvauksesta (Knight 2013).

Fashion Film -genren juuret ovat jopa yli 100 vuotta vanhat. Jo 1890-luvun lopussa ja 1900-luvun alussa tehtiin niin kutsutun serpentiinitanssin kokeellisia kuvauspätkiä, joissa kuvattiin vaatteiden liikettä ihmiskehon päällä. Kuvauspätkissä tanssijat, kuten Anabelle Whiteford Moore, tanssivat ja liikuttivat yllään olevien mekkojen helmoja käsillään. (Uhlirova 2013, 121.) Vaatteiden liikkeitä ja muodonmuutosta ihmisen päällä on siis alettu tutkia liikkuvan kuvan avulla jo hyvin kauan sitten, mutta nämä yli 100 vuotta vanhat kokeilut ovat tietenkin hyvin eri asia kuin nykypäivän muotivideot. Tutkija Marjeta Uhlirova tähdentää, että alussa käytettiin vaatteiden liikettä osoittamaan, mitä liikkuva kuva voi tehdä, kun vuorostaan nykyään käytämme liikkuvaa kuvaa näyttääksemme mitä vaate voi tehdä (Uhlirova 2013, 125). Vanhoista juuristaan huolimatta fashion film -tyylilajin todellinen nousu on tapahtunut vasta 2000-luvun aikana; ennen 2000-lukua, ei juuri kukaan tiennyt mitä fashion film on. Tyyllilajin sanotaan olevan vielä lapsenkengissä, mutta noususuhdanne on ollut huima ja mahdollisuudet ovat valtavat. (Huffington Post 2011.)

Edellisellä vuosisadalla muodin esitystekniikoina käytettiin pääsääntöisesti kuvitusta ja valokuvausta, sillä enemmistö ihmisistä tavoitettiin lehtien ja katalogien avulla. Muita tekniikoita ei yksinkertaisesti ollut olemassa. Elokuvateollisuuden kasvun myötä ja televisioiden kautta muotiteollisuus sai tietenkin uusia ilmentymiskanavia, mutta vasta internetin ja digitaalisen ajan myötä muotiteollisuus on voinut siirtyä aivan uuteen, sille ominaisempaan aikakauteen. Nimittäin kun vaatetussuunnittelija suunnittelee asuja, hän ei suunnittele niitä staattisiksi esineiksi, joita katsellaan vain yhdestä suunnasta. Vaatteet suunnitellaan liikkuviksi ja eläviksi, joten paras tapa esitellä niitä on liikkeen kautta. Liikkeen kautta voimme todella nähdä, miten suunnittelija tarkoitti asun nähtäväksi. (Knight 2013.)

Muotielokuvia käytetään nykyään hyvin moniin eri tarkoituksiin. Niitä käytetään muun muassa muotinäytöksissä luomaan haluttua tunnelmaa tai näyttämään suunnittelutyön taustaa. Ne voivat olla puhtaasti mainoksia, joissa saattaa olla vain hieman taiteellisempi ote. Muotielokuva voi olla myös muotibrändin malliston lanseerausvideo tai lyhyt ”teaser”, jolla herätellään ihmisten mielenkiinto esimerkiksi tulevaa muotinäytöstä kohtaan. Usein videoita käytetään brändien sivustoilla vain ilmentääkseen brändin henkeä. Jotkut lukevat myös niin kutsutut making of -videot muotivideoiksi, eli esimerkiksi muotinäytöksen tai vaateen valmistusta dokumentoivat videot. Näiden kaikkien lisäksi voi

muotielokuva olla muotiharrastajan taiteellinen lyhytelokuva, jolla ei ole assosiaatiota mihinkään tiettyyn brändiin. Muotielokuvan tehtävä ei siis välttämättä ole aina kaupallinen, vaan se voi lyhytelokuvan tavoin olla esimerkiksi kantaaottava tai puhtaasti taiteellinen kokeilu. Muotielokuvan olemuksen tarkkojen rajojen määrittely on näin ollen käytännössä melko vaikeaa. Myös muotielokuvien pituus vaihtelee suuresti, mutta yleisin pituus on luultavasti jotakin kahden ja kymmenen minuutin välillä. Muotivideoiden esitelykanavina toimivat muotinäytökset, elokuvafestivaalit, televisio ja internetin lukematomat platformit, kuten muotibrändien, -lehtien ja -blogien sivustot. Muotielokuvia voi siis nähdä missä tahansa digitaalisessa välineessä tai kanavassa.

Yhdysvaltalainen Diane Pernet on kiistämättä yksi muodin ja fashion film -maailman tunnetuimpia nimiä. Hän on pitkän uransa aikana toiminut vaatetus suunnittelijana, valokuvaajana, elokuvantekijänä ja muun muassa Ellen ja Vogue'n ranskankielisten internetisivustojen reportterina. Pariisissa 1990-luvusta lähtien asunut Pernet tunnetaan nykyään parhaiten muotikriikkona ja suosittuun A Shaded View on Fashion -blogin perustajana ja ylläpitäjänä. (ASVOF 2016.) Vuonna 2008 Pernet perusti maailman ensimmäisen fashion film -festivaalin nimeltä A Shaded View on Fashion Film, lyhennetyinä ASVOFF-festivaali. Vuosikymmenien työ muodin ja digitaalisten medioiden parissa, auttoi häntä aistimaan muotiteollisuudessa tapahtuvaa kehitystä. Hän kertoo Huffington Postin haastattelussa vuonna 2011, että koki tarpeen tukea alan uusia luovia ilmiöitä perustamalla näille kasvualustan festivaalin muodossa. Pernetin mukaan ei ollut yllätys, että fashion film -genre otti tuulta alleen 2000-luvulla, sillä muotiteollisuudessa oli jo kauan vallinnut jämähtäneisyyden kausi. Mutta se, miten nopeasti tästä muodin ja elokuvan yhdistämisestä kehittyi varteenotettava kaupallinen työkalu ja oma taidemuotonsa, yllätti myös hänet. Muotiteollisuudessa on ollut havaittavissa vastahakoisuutta kaikkea digitaalista vastaan, mutta suuret luksusbrändit kuten Yves Saint Laurent, Prada ja Chanel tajusivat melko nopeasti, että paras tapa välittää brändin henkeä sekä saavuttaakseen suuremman yleisön, oli tehdä muotielokuvia. Internetin käytön, sekä älypuhelimien että tablettien määrän kasvaessa, on digitalisoitumisen buumi mahdollistanut muodinalalle uusia yllätyksellisiäkin taiteellisia ratkaisuja. Fashion film on Pernetin mukaan siis täysin looginen, ajan henkeen sopiva media; hän kokee perinteiset muotinäytökset jopa jo aikansa eläneiksi. Muotiteollisuus voi pintapuolisesti vaikuttaa erittäin muuntautumiskykyiseltä, mutta tosiasiaissa se on perustuksiltaan melko muuttumaton. Muotiteollisuus ei varmasti tule kokonaan luopumaan muotinäytöksistä muotielokuvien vuoksi, sillä suuri osa alan ammattilaisten elannoista tulevat näytöksistä. Yhdistämällä digitaalisia tekniikoita, installaatioita ja liikkuvaa kuvaa muotinäytöksiin, voi kuitenkin tähän perinteiseen traditioon puhalttaa uutta henkeä. Tätä ovat tehneet näytöksissään

esimerkiksi Rick Owens, Comme des Garçons ja Alexander McQueen. Ja yhä useammat brändit seuraavat tätä trendiä. (Huffington Post 2011.)

Pernet nimeää fashion film -genren pioneereiksi valokuvaajat William Klein ja Peter Knapp (Huffington Post 2011). Sekä Klein että Knapp siirtyivät valokuvausuriansa ohella kokeilemaan muotielokuvien tekoa 60-luvulla (SHOWstudio 2016a, TFS 2015). Yksi 2000-luvun merkittävimpiä vaikuttajia on vuorostaan valokuvaaja Nick Knight ja hänen edistyksellinen SHOWstudio-sivustonsa. Pernet luettelee vielä muita nykyaikaisia fashion film -mestareita: heitä ovat Bruce Weber, Steven Klein, Erwin Olaf, Steven Meisel, Ellen von Unwerth sekä pariskunta Inez van Lamsweerde ja Vinoodh Matadin. (Huffington post 2011.) Muita merkittäviä nimiä, joita olen tämän tutkimuksen myötä löytänyt, ovat elokuvantekijä Ruth Hogben sekä art director Matthew Williams.

Brittiläinen muotivalokuvaaja Nick Knight on tehnyt pitkän menestyksekkään uran ja hänen asiakkaisiin lukeutuvat muun muassa Dior, Yves Saint Laurent ja Calvin Klein. Hän on myös tehnyt lukemattomia yhteistyöprojekteja kuuluisien suunnittelijoiden kanssa, kuten Yohji Yamamoton ja Alexander McQueenin kanssa (Knight 2016). Knight vertaa fashion film -genren tämänhetkistä kehitysvaihetta muotivalokuvauksen alkuvaiheeseen. Vaikka muotivalokuvia alkoi ilmestyä lehtiin muotipiirustuksien rinnalle jo 1910-luvulla, kesti kuitenkin kauan, aina 60-luvulle asti, ennen kuin muotivalokuvauksesta muodostui se arvostettu esitystekniikka ja taiteenlaji, jona me tänä päivänä sen tunnemme. Fashion film on erittäin jännittävässä noususuhtanteisessa vaiheessa, mutta silti vasta lapsenkengissä – se vasta kehittää itseään. Kuten muotivalokuvauksen tapauksessa, niin myös fashion film -genren kukoistus täyteen potentiaaliinsa voi viedä aikaa. Muotivideot tosin tuskin koskaan tulevat syrjäyttämään muotivalokuvausta. (Knight 2013.)

Vuonna 2000 Nick Knight perusti palkitun ja uraauurtavan SHOWstudio-muotisivustonsa, jota pidetään tietynlaisena fashion film -genren kotina tai yhtenä sen tärkeimmistä kanavista (Knight 2016). Knight perusti sivustonsa sillä ajatuksella, että hän halusi näyttää liikkuvan kuvan avulla koko luovan vaatetus suunnitteluprosessin aina mielikuvasta valmiiseen tuotteeseen asti. SHOWstudio esittää muotielokuvien lisäksi live-lähetyksiä muotinäytöksistä ja muotikuvauksista sekä näyttää katsojille eri valmistusprosesseja, muodin ammattilaisten työskentelyä, heidän haastatteluita ja työhuoneitaan. Knightin mukaan avoimuuden lisääminen muodin alalla on hyödyllistä paitsi alan ammattilaisille, myös asiakkaille ja itse taiteenlajille. SHOWstudio tuo suunnittelijat lähemmäksi asiakkaitaan ja mahdollistaa entistä paremman vuorovaikutuksen hei-

dän välillään. Hänen mielestään taide on kommunikaatiota ja mitä enemmän taiteen syntyprosessia näytetään, sitä paremmin toimii kommunikaatio ja sitä paremmin voi taidetta ymmärtää. SHOWstudion kautta Knight toivoo osoittavan, että muoti ei ole turhamaista tai syntiä, vaan se on todella taiteellista ja innovatiivista. Muoti on yksi meidän olennaisimmista itseilmaisun keinoista ja sitä ei tulisi hävetä tai väheksyä. (SHOWstudio 2016b.)

Mikä sitten asiantuntijoiden mukaan määrittelee muotielokuvan tai tekee siitä hyvän? Nick Knight tuntuu lukevan myös niin sanotut making of -videot fashion filmeiksi, eli videot, jotka dokumentoivat muodin suunnittelu- tai valmistusprosesseja (Knight 2013). Diane Pernet vuorostaan toteaa, että hänen mielestään elokuva, joka tuntuu lähinnä muotivalokuvaustilaneelta jossa on liikettä, ei riitä tekemään siitä muotielokuvaa – muotielokuvan on tarjottava hänen mielestä enemmän (Huffington Post 2011). Muotielokuvien määritelmässä löytyy siis eriäviä mielipiteitä. Mutta varmasti kaikki voivat olla samaa mieltä siitä, että hyvän muotielokuvan on vähintään sisällettävä upeaa puvustusta. Knightin mukaan puvustuksissa jo itsessään sisältyy narratiivi; suunnittelija on jo suunnitteluvaiheessa sisällyttänyt jokaiseen vaatteeseen tarinan tai sanoman, joten hänen mielestään tapahtumasarjojen lisääminen elokuvaan on turhuutta. (Knight 2013.) Knightin muotielokuvat ovatkin hyvin taiteellisia, eikä niissä ole havaittavissa perinteisten kaavojen mukaisia tapahtumasarjoja. Tämän ei tietenkään tarvitse olla huono asia; kaikki riippuu vain siitä, mitä elokuvalla pyritään tekemään. Elokuvan tarkoitus voi olla esimerkiksi vahvistaa muotibrändin mielikuvaa, kertoa jonkin suunnittelijan inspiraationlähteestä tai välittää syvälinen tarina visuaalisten keinojen avulla. On siis ymmärrettävää, että fashion film -genren sisällä esiintyy rikasta variaatiota.

Vaaketussuunnittelija, elokuvantekijä ja Ivana Helsinki -vaatemerkin perustaja Paola Suhonen on todennäköisesti Suomen tunnetuin muotielokuvien tekijä. Myös Suhonen tunnustaa, että muotielokuvat ovat melko uusi ilmiö; ”vähän samantyyppinen juttu kuin musiikkivideo kaksikymmentä vuotta sitten”. Suhosen mukaan muotielokuvia käytetään useimmiten muotinäytöksien alussa luomaan tunnelmaa; ne kertovat siitä inspiraatiosta ja tarinasta, joka on toiminut suunnittelun taustalla. Hän on kuitenkin sitä mieltä, että muotivideot ovat markkinointiviestintävälineitä, eivät mainoksia. Itse hän kutsuu niitä visuaalisiksi runoiksi. (MTV 2013.) Sen lisäksi, että Suhonen on ohjannut useita omia muotielokuvia, on hän myös toiminut Helsinki Design Schoolin Fashion Film -kurssin vetäjänä (Helsinki Design School 2014).

Suomesta löytyy myös muita muotielokuvia käyttäviä vaatebrändejä, kuten esimerkiksi Samuji. Samu-Jussi Kosken Samuji-vaatemerkkin muotivideo "Let's not make it complicated" voitti parhaan tulokkaan palkinnon Berlin Fashion Film -festivaaleilla vuonna 2014. Videon oli ohjannut Joel Hypén. (M&M 2014.)

Vuosittaisia fashion film -festivaaleja järjestetään nykyään kymmeniä ympäri maailmaa, kuten esimerkiksi:

- A Shaded View on Fashion Film, ASVOFF (Perustettu 2008)
- New York Fashion Film Festival, NYFFF (Perustettu 2010)
- Berlin Fashion Film Festival, BFFF (Perustettu 2012)
- London Fashion Film Festival, LFFF (Perustettu 2013)
- Fashion Film Festival Milano, FFFM (Perustettu 2014)
- Canadian International Fashion Film Festival, CanIFFF (Perustettu 2016)

Myös Suomessa on järjestetty muotielokuvafestivaaleja, mutta ne ovat perustuneet vain elokuvien näyttämiseen, ei palkitsemisiin tai kilpailuun. Helsingissä Lasipalatsin Bio Rexissä järjestettiin vuonna 2012 Suomen ensimmäiset Fashion Film Festivaalit (Mayow 2012). Festivaaleja alettiin järjestää siitä asti vuosittain ja vuodesta 2015 niiden nimeksi muutettiin Fashion Film Festival Vintage (Helsingin Sanomat 2015). Oletan, että nimenmuutos perustuu siihen, että festivaaleilla ei niinkään näytetä uusia tuotantoja, vaan keskitytään nimenmukaisesti vintageen.

Suuren luokan festivaaleilla, kuten Berlin Fashion Film -festivaaleilla, on kymmeniä eri kilpailukategorioita. Näitä ovat esimerkiksi ohjaus, musiikin käyttö, muodin käyttö, maskeeraus, käsikirjoitus ja vuoden uusi tulokas, mainitakseni vain muutamia (BFFF 2016). Vuonna 2012 perustetun Berlin Fashion Film Festivaalin koko ja kilpailijoiden osallistujamäärä on jokaisena vuonna tuplaantunut. Vuonna 2015 kilpailuihin osallistui jo 734 elokuvaa 57:stä eri maasta. (NJAL 2015.)

5.2 Miksi muotielokuva?

Muotielokuvat ovat ilmiönä mielestäni todella mielenkiintoisia, sillä niissä piilee muotiteollisuuden ja suunnittelijoiden kannalta erittäin suurta potentiaalia. Fashion film antaa mahdollisuuden yhdistää kahden maailman parhaat puolet. Kaunista ekspressiivistä muotia ja elokuvan taikaa. Muotielokuvan kautta voimme antaa sekä muodille että yksittäisille puvuille syvällisempää merkitystä. Liikkuvan kuvan avulla voimme välittää vaateen todellista olemusta, sillä loppupeleissä vaate on tarkoitettu nähtäväksi liikkeessä, ihmisen päällä – se herää eloon vasta kantajansa myötä.

Yleisellä tasolla koen, että kaikkien muotiteollisuudessa toimivien suunnittelijoiden ja yritysten tulisi perehtyä fashion film -genreen ja sen tarjoamiin mahdollisuuksiin. Varsinkin pienemmät yritykset, joilla ei ole varoja jatkuvasti järjestää työläitä muotinäytöksiä, voivat muotielokuvien kautta välittää brändiään edullisemmin. Aijemmin esittelemäni asiantuntijat osoittavat, että fashion film ei ole yksinomaan vaate-suunnittelijoiden tai vaateyritysten yksinoikeus; monet eri luovien alojen ammattilaiset ja harrastajat ovat ottaneet sen omakseen. Tämän voi huomata etenkin eri fashion film festivaalien osallistujakirjosta ja osallistujamäärien jatkuvasta kasvusta.

Vaikka asenteeni muotielokuvia kohtaan on pääsääntöisesti positiivinen, koen, että niissä voi toki nähdä myös vähemmän positiivisen eettisen pulman. Herää kysymys, ovatko nämä taiteellisemman ja merkityksellisemmän leiman saaneet videot todellisuudessa kuitenkin vain mainoksia, joilla muotiteollisuus pyrkii tehostamaan petollisia mielikuvia yhä voimakkaammin? Tämä saattaa olla totta joissakin tapauksissa, mutta se ei mielestäni oikeuta fashion film -genreen tyrmäämistä, sillä muotielokuvia voi käyttää monella eri tavalla – myös muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin. Itse toivoisin näkeväni yhä enemmän taiteilijoita ja alan harrastelijoita muotielokuvien kentällä, jotta muotiteollisuus tai kaupallisuus ei pääsisi liiaksi turmelemaan tätä kasvavaa taiteenlajia.

Tarkoitukseni oman muotielokuvani suhteen ei ole markkinoida mitään tiettyä vaate-merkkiä, vaan käyttää sitä tarinani välittämisen taiteellisena välineenä sekä osoittaa sillä omaa ammatillista pätevyyttäni. Muotinäytöksissä tai teatterilavoilla voi toki myös näyttää vaatteiden liikettä ihmiskehon yllä tai kertoa tarinaa niiden välityksellä, mutta kuten totesin jo tämän työn alussa, niin uskon, että muotielokuva soveltuu monipuolisuutensa vuoksi paremmin käyttötarkoitukseeni.

6 Teos

Luovan työn prosessin viimeinen elementti on teos, joka pitää sisällään kaikkea sitä, mitä suunnittelija tai taiteilija tuottaa. Onnistuneella teoksella on vankat juuret kaikissa sitä edeltäneissä suunnitteluprosessin osatekijöissä. Suunnittelijaidentiteetti ja sen sisältämät arvot määrittelevät suunnittelijan motiivit ja motiivit vuorostaan määrittelevät suunnittelijan sanoman, tai toisin sanoen sen, millä tavalla hän haluaa vaikuttaa maailmaan. Sanoma ja sen esiintuomista varten valittu väline puolestaan ratkaisee minkälaista aineellista ja aineetonta materiaa suunnittelija tuottaa.

6.1 Muotielokuva

Ryhdyttyäni tämän opinnäytetyön tekoon ja muotielokuvan suunnittelutyöhön kuvittelin, että lopputeokseni tulisi olemaan puhtaasti omaa vaatetussuunnittelukykyäni demonstroiva muotielokuva. Kuvittelin myös, että opinnäytetyöstäni tulisi pelkkä fashion film -genreä selostava teos, jolla olisi muotielokuvaan verrattuna lähinnä pakollisen sivutuotteen asema. Suunnittelutyöstä ja opinnäytetyön kirjoittamisesta kehkeytyi kuitenkin erittäin kokonaisvaltainen prosessi, joka on ollut niin vaikuttava, että lopputuotteeksi tarkoitettu muotielokuva tuntuu tällä hetkellä lähes toissijaiselta. Itse prosessia ja tätä opinnäytetyötä voi siis pitää teoksina siinä missä muotielokuvaakin. Tämä mielestäni todellakin osoittaa, miten tärkeää minkä tahansa luovan työn suunnitteluprosessi voi olla. Mikään lopputuote ei olisi sama tai kovin merkittävä ilman rikasta ja syvällistä suunnitteluprosessia. Olenkin kuullut, että taiteilijat usein sanovat itse taiteen tekemisen olevan kaiken ydin, että prosessi on oleellisin, eikä lopputuotteella välttämättä ole niin väliä. Joillekin taiteilijoille kuulemma heidän lopputuotteensa ovat jopa täysin merkityksettä. Näitä väittämiä olin ihmetellyt monia vuosia, mutta nyt ensimmäistä kertaa voin sanoa ymmärtäväni mitä he tarkoittavat.

Siitä huolimatta, että itse muotielokuvan teko ei tunnu tällä hetkellä oleelliselta, niin uskon vahvasti, että tulen sen toteuttamaan joskus tulevaisuudessa, kun aika on sille kypsä. Muotielokuvaa on siis tähän vaikea kommentoida sen enempää.

6.2 Puvustus

Muotielokuvan puvustuksen valmistuksen tulen ajoittamaan tämän koulutuksen ulkopuolelle, sillä haluan valmistaa sen rauhassa ajan kanssa, ilman suorituspainetta ja aikarajoitteita, jotta todella voin tehdä parhaani. Pukujen yksityiskohtaisempi suunnittelu on siis jätetty tämän työn ulkopuolelle, mutta esittelen tässä suuntaa-antavasti, millaisia taidepukuja olen visioinut.

Pukujen materiaalivalinnoissa haluan hyödyntää mahdollisimman paljon kierrätysmateriaaleja, mutta tarkoitus on kuitenkin, että valmiiden pukujen ulkonäön perusteella ei voisi tätä arvata. Tarkoitus on valmistaa haute couture -tason pukuja, jotka valmistetaan lähes kokonaan käsin. Materiaalivalinnoissa ja valmistustekniikoissa haasteena on kuvausympäristön asettamat haasteet, kuten metsä ja vesi. Pukujen on siis oltava kestäviä ja käyttäytyttävä halutulla tavalla esimerkiksi myös kosteana.

Seuraavana esittelen pukuja varten valmistamani mood boardit, eli tunnelma- tai inspiraatiokollaasit, jotka näyttävät suuntaa kuvausympäristön ja pukujen tyylistä.

Kuvassa (kuva 3) on esitettyä punaisen tuskaa ilmentävän puvun mood board. Puku edustaa kaikkea sosiaalisten kanssakäymisten aiheuttamaa tuskaa kuten esimerkiksi petetyksi tulemistä, hylkäämisen tunnetta tai tunnetta, ettei sovi yhteiskunnan ennalta määritettyihin normeihin. Tuska on sitä, kun ihminen kokee itsensä väärinymmärretyksi, kun hän ahdistuu, tai kokee olevansa täysin hukassa ja vailla suuntaa tai toivoa. Oma visuaalinen tulkintani tästä tunnetilasta on punainen veri, polttava hiili ja veresliha.

Kuva 3. Muotielokuvan punaisen puvun mood board.

Seuraava mood board (kuva 4) esittää mustan puvun tyyliä. Puku on panssarinomainen, kuten suojaava kuori tai kulissi. Puku saa kantajansa vaikuttamaan vahvalta soturilta, mutta todellisuudessa sen sisällä on haavoittunut, jatkuvasti puolustuskanalla oleva ihminen. Tästä tunnetilasta minulle tulee mieleen synkkä musta väri, nahka, metalli, suojakehikko, piikkilanka sekä rankoja tai luita.

Kuva 4. Muotielokuvan mustan puvun mood board.

Viimeisenä esittelen vaalean puvun mood boardin (kuva 5).

Kuva 5. Muotielokuvan vaalean puvun mood board.

Vaalea puku edustaa rakkautta, vapautta, herkkyyttä, harmoniaa, avoimuutta ja onnellisuutta. Koen, että näiden tunnetilojen ilmentäminen vaatteessa on ehkä haastavin kaikista. Näen visiossani keveyttä, kimalletta, leikkisyyttä, kauniita yksityiskohtia, läpikuultavaa haurautta mutta myös poreilevaa runsautta.

7 Prosessin jälkeiset ajatukset

Tämä suunnitteluprosessi ja kirjoittaminen on ollut kuin terapiaa itselleni, siitäkkin huolimatta, että se ei missään nimessä ole ollut helppoa. Olen saanut tästä työstä enemmän irti kuin mitä olisin ikinä osannut kuvitella ja tämän voin sanoa jo nyt, ilman lopullista teosta, eli muotielokuvaa. Voimme siis ajatella, että luovan työn prosessikuvion ”teos” on tässä vaiheessa tämä opinnäytetyö.

Olen oppinut, että missä tahansa suunnittelutyössä on osattava irroittaa otteensa lopullisesta teoksesta tai tuotoksesta, jotta prosessi saa syventyä ja kehittyä ilman rajoitteita. Tämä on jotain, mitä en osannut ymmärtää ennen tämän opinnäytetyön tekoa. Ymmärrän nyt, että ulkoiset motiivit eivät saa ohjata luovaa työtä. Tuntuu siltä, että tämän työn kautta minusta kuoriutui aito taiteilija, joka osaa antaa prosessille sen ansaitseman huomion.

Suunnitteluprosessin todellisesta onnistumisesta kielii myös se, että en koe olevani riippuvainen ulkoisesta hyväksynnästä. Tämän työn tuomat mahdolliset ulkoiset palkkiot eivät ole minulle tärkeitä, sillä valitessani opinnäytetyön aiheen kuuntelin autenttista itseäni ja sisäisiä motiivejani. Valitsin sen mikä itselleni on tärkeää. Tästä syystä uskon, että tämä on paras työ minkä ikinä olisin pystynyt tekemään, joka vuorostaan suurentaa sitä mahdollisuutta, että joku muukin hyötyy tästä työstä. Toiveeni on toki, että mahdollisimman moni löytää työstäni jotakin hyötyä, sillä kuten motiivi-luvussa esitin, kaiken tekemisen takana on oltava muiden auttamisen motiivi. Uskon ja toivon, että kehittämäni luovan työn prosessikuvio voisi olla avuksi ja sovellettavissa moniin suunnittelutarkoituksiin, mutta myös erilaisiin elämäntilanteisiin liittyviin ongelmiin.

Tämän työn aiheista kiinnostuneille lukijoilleni haluan esittää suosituksia jatko-opiskelua varten. Mikäli elämäntaito, identiteetti- ja motiivikysymykset kiinnostavat, suosittelen lämpimästi tutustumaan seuraavien kirjailijoiden tuotantoon: Eckhart Tolle, Rhonda Byrne, Deepak Chopra, Teal Swan ja Don Miguel Ruiz.

Mikäli kiinnostaa perehtyä syvällisemmin fashion film -genreeseen niin suosittelen tutustumaan Nick Knightin SHOWstudio.com-sivustoon, tutkija Marketa Uhlirovan tutkielmiin ja Berlin Fashion Film -festivaalin sivustoilla esitettyihin palkittuihin muotielokuviin.

Syksyllä 2016 tulen valmistumaan Metropolia Ammattikorkeakoulun vaatetussuunnittelun koulutusohjelmasta, joka lakkautettiin vuonna 2012. Opintoihini ei ole kuulunut

muotielokuvien opiskelua. Mikäli tätä muotoilun koulutusohjelman alaisuuteen kuulunutta suuntautumisvaihtoehtoa vielä olisi, olisin ehdottomasti sitä mieltä, että sen pakollisiin opintoihin kuuluisi lisätä fashion film -opintopakso. Muotielokuvien tekoon voidaan tietenkin käyttää monen alan tekijöitä, joten vapaavalintaisen fashion film -opintopakson tarjoaminen yhteisesti vaatetusalan ja muotoilun koulutusohjelmien opiskelijoille olisi mielestäni harkinnanarvoinen asia.

Valmistuttuani tulen jatkamaan muotielokuvani puvustuksen yksityiskohtaisempaa suunnittelua ja jossain vaiheessa aion valmistaa sen. Aika näyttää, milloin saamme yhteistyökumppanin kanssa projektin päätökseen. Varsinaisia odotuksia tai vaatimuksia minulla ei muotielokuvaa kohtaan, sillä olen tyytyväinen jo pelkästään suunnittelu-prosessista saatuihin henkilökohtaisiin ”hedelmiin” sekä tähän opinnäytetyöhön. Täytyy kuitenkin myöntää, että olisi hieno kokemus joskus osallistua valmiilla muotielokuvalla johonkin fashion film -festivaaliin.

Tämän opinnäytetyön kirjoittaminen oli haastavaa ja olin äärimmäisen lähellä luovuttamista lukemattomia kertoja. Seurattuani autenttista itseäni ja visiotani opin kuitenkin, että kukaan muu ei kahlitse minua kuin minä itse ja että kirjoittaminen on jotain, mitä minun erityisesti kuuluu tehdä – asia, jota en koskaan olisi voinut uskoa todeksi. Vaikka kovasti luulin, että opinnäytetyön jälkeen en tule enään ikinä kirjoittamaan mitään, nyt uskon, että tästä se vasta alkaa.

Mahdottomasta voi todellakin tulla mahdollista. Minä olen esimerkki siitä.

Lähteet

ASVOF 2016. About a shaded view on fashion.

<<http://ashadedviewonfashion.com/about/>> (luettu 6.9.2016).

BFFF 2016. Award categories. Berlin Fashion Film Festival.

<<http://berlinfashionfilmfestival.net/awards/categories/>> (luettu 7.9.2016).

Carrey, Jim 2014. Jim Carrey's Commencement Address at the 2014 MUM Graduation. YouTube. <<https://www.youtube.com/watch?v=V80-gPkpH6M>> (Katsottu 24.1.2015).

Chopra, Deepak 2008. Makt, frihet och nåd – Att finna källan till bestående lycka. Forma Publishing Group AB.

Helsingin Sanomat 2015. Helsingin Season Film Festival julkisti ohjelmistonsa.

<<http://www.hs.fi/kulttuuri/a1305932074028>> (luettu 7.9.2016).

Helsinki Design School 2014. Fashion Film -kurssi.

<<http://www.helsinkidesignschool.fi/koulutusohjelmat/fashion-film/>> (luettu 28.8.2014).

Hii, Eunice 2012. Don't Just Follow Your Passion: A Talk for Generation Y. TEDx Talks. YouTube. <<https://www.youtube.com/watch?v=sgbzbdxTm4E>> (Katsottu 4.9.2016).

Huffington Post 2011. Diane Pernet On A Shaded View Of Fashion Film Festival.

HuffPost Style. <http://www.huffingtonpost.co.uk/2011/10/06/diane-pernet-on-a-shaded-view_n_997816.html> (luettu 13.9.2014).

Jyväskylän Yliopisto 2015. Fenomenologinen tutkimus. <

<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/fenomenologinen-tutkimus>> (luettu 8.8.2016).

Knight, Nick 2013. SHOWstudio. Thoughts on Fashion Film - Nick Knight. YouTube.

<<https://www.youtube.com/watch?v=BOBZMS9Bhr0#t=280>> (Katsottu 16.1.2015).

Knight, Nick 2016. Nick Knight – About. <<http://nickknight.com/about/>> (luettu 6.9.2016).

Mayow, Lisa 2012. Muotielokuvan ihan oma festivaali. Helsingin Sanomat. 3.8.

<<http://www.hs.fi/kulttuuri/a1343876851048>> (luettu 27.1.2015).

M&M 2014. Suomalaismainos nappasi parhaan tulokkaan palkinnon Berliinissä. Markkinointi&Mainonta. <<http://www.marmai.fi/uutiset/suomalaismainos-nappasi-parhaan-tulokkaan-palkinnon-berliinissa-6270250>> (luettu 7.9.2016).

MTV 2013. Fashion Film rantautui Suomeen: Paola Suhonen kertoo, mistä on kysymys. <

<http://www.mtv.fi/lifestyle/tyyli/artikkeli/fashion-film-rantautui-suomeen-paola-suhonen-kertoo-mista-on-kysymys/3305266>> (luettu 7.9.2016).

NJAL 2015. Berlin Fashion Film Festival 2016. Not Just a Label. <

<https://www.notjustalabel.com/editorial/berlin-fashion-film-festival-2016>> (luettu 7.9.2016).

SHOWstudio 2016a. William Klein – photographer.
<http://showstudio.com/contributor/william_klein> (luettu 7.9.2016).

SHOWstudio 2016b. About SHOWstudio. <<http://showstudio.com/about>> (luettu 6.9.2016).

Swan, Teal 2015. Shadows before dawn – Finding the light of self-love through your darkest times. Yhdysvallat: Hay House Inc.

Tammenheimo, Peter 2007. Ankat muuttivat huvilaan. Anna-lehti. 9.8.
<http://kajstenvall.com/press/anna_20070809.pdf> (luettu 6.1.2015).

TFS 2015. Peter Knapp: photographer. The Fashion Spot.
<<http://forums.thefashionspot.com/f71/peter-knapp-photographer-262195.html>> (luettu 7.9.2016).

Tolle, Eckhart 2014. Eckhart Tolle – Do Not Suffer. YouTube.
<<https://www.youtube.com/watch?v=IEB5hy2Cs2w>> (katsottu 22.1.2015).

Uhlirova, Marketa 2013. The Fashion-Film Effect. Djurdja Bartlett, Shaun Cole, Agnès Rocamora (toim.): Fashion Media – Past and Present. Lontoo: Bloomsbury. 119–129.

Van Herpen, Iris 2016. Iris van Herpen – Capriole Couture.
<<http://www.irisvanherpen.com/couture#capriole-couture>> (luettu 12.9.2016).

Kuvalähteet

Kuvio 1. Ensimmäinen versio viitekehuksesta.

Kuvio 2. Lopullinen viitekehys tai luovan työn prosessikuvio.

Kuva 1. Iris van Herpen:in vuonna 2011 suunnitteleman Capriole Couture –malliston ”käärmemekko”. <<http://www.irisvanherpen.com/couture#capriole-couture>> (katsottu 12.9.2016)

Kuva 2. Iris van Herpen:in vuonna 2011 suunnitteleman Capriole Couture –malliston puku. <<http://www.irisvanherpen.com/couture#capriole-couture>> (katsottu 12.9.2016)

Kuva 3. Muotielokuvan punaisen puvun mood board.

Punainen metsä: <<http://wallpaper.zone/wallpaper/2336796>>

Iris van Herpen puku: <<http://www.irisvanherpen.com/couture#radiation-invasion>>

Alexander McQueen puku: <<http://www.thefashionlaw.com/home/alexander-mcqueen-savage-beauty>>

Alastonmalli: <<https://fi.pinterest.com/pin/348254983658313640/>>

Alexander McQueen puvun selkäosa:

<<http://blog.metmuseum.org/alexandermcqueen/objects/>>

Alexander McQueen höyhenmekko:

<<http://www.vanityfair.it/fashion/sfilate/sfilata/autunno-inverno-08-09/alexander-mcqueen>>

Liha: <<http://www.shutterstock.com/video/clip-4404323-stock-footage-raw-bloody-beef-fillet-steaks-on-black-teflon-grill-plate-x-intro-motion-slow-hidef-hd.html>>

Tuliset hiilet: <<http://www.bosforosmadrid.com/blog/>>

Kuva 4. Muotielokuvan mustan puvun mood board.

Musta metsä: <<https://500px.com/photo/23285639/haunted-woods-by-jorge-maia>>

Iris van Herpen puku: <<https://amidolling.wordpress.com/2014/01/23/iris-van-herpen-3d-fashion/>>

Gareth Pugh säleikköpuku: <<http://www.wornthrough.com/2012/07/london-fashion-umbrella-designs-of-the-year-2012/>>

Lado Alexin goottisoturi: <<http://gothic.org/headline/lado-alexi-photographer/>>

Gareth Pugh nahkatakkipuku:

<<http://www.livingly.com/runway/Gareth+Pugh/London+Fashion+Week+Fall+2008/2q1B1FA8O6j>>

Hiilet: <<https://www.flickr.com/photos/56539718@N03/9845456003/>>

Piikkilanka: <https://ca.wikipedia.org/wiki/Mauthausen-Gusen#/media/File:Mauthausen-Barbed_wire_memorial.jpg>

Kuva 5. Muotielokuvan vaalean puvun mood board.

Hulmuavat helmat: <<http://weheartit.com/entry/55141194>>

Nainen niityllä: <<http://academiadefeminitate.ro/cand-inveti-sa-ai-incredere-in-tine-se-schimba-totul/>>

Alexander McQueen mekko: <<http://www.fashiongonerogue.com/alexander-mcqueen-fall-2012-paris-fashion-week/#jp-carousel-82529>>

Iris van Herpen 3D-puvun yksityiskohta: <<http://www.crane.tv/iris-van-herpen>>

Iris van Herpen puvun yksityiskohta: <<http://www.irisvanherpen.com/womenswear>>

Nainen röyhelöissä: <<http://www.warrendupreeznickthorntonjones.com/numero-135-9/>>

Höyhenet: <<http://webcruiser.deviantart.com/art/white-feather-chrysalis-drops-98517230>>